

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН

ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

САДРЖАЈ

Попис становништва Београда, уводник професора Др. Лазе Костића	1
--	---

СЛУЖБЕНИ ДЕО

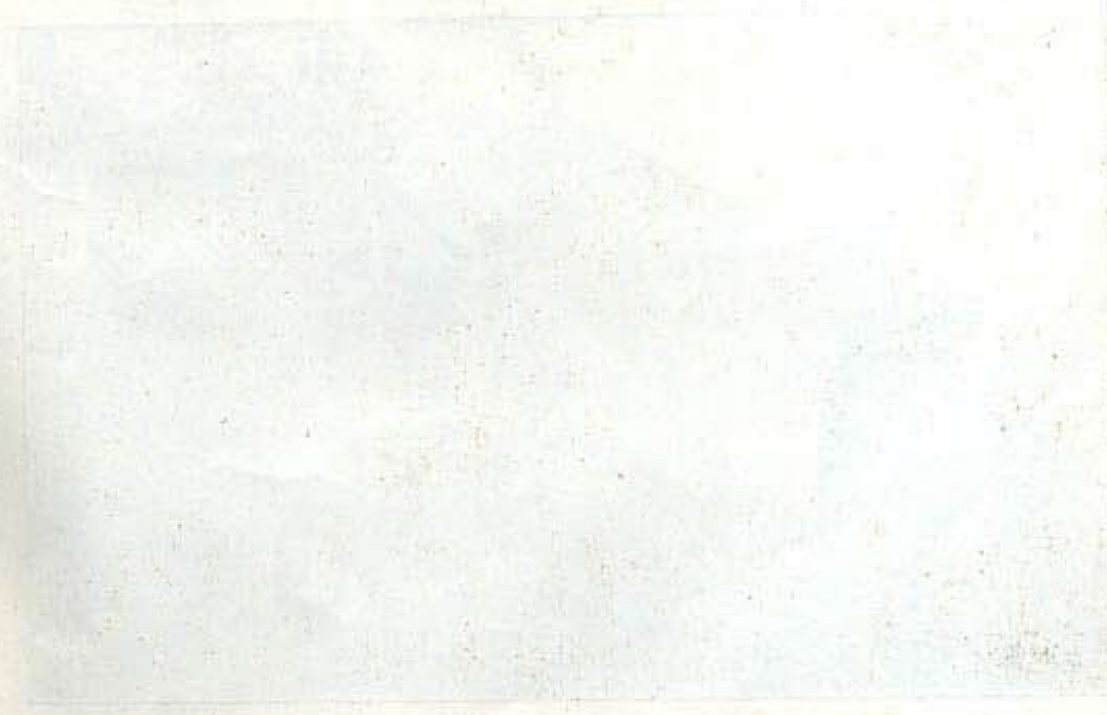
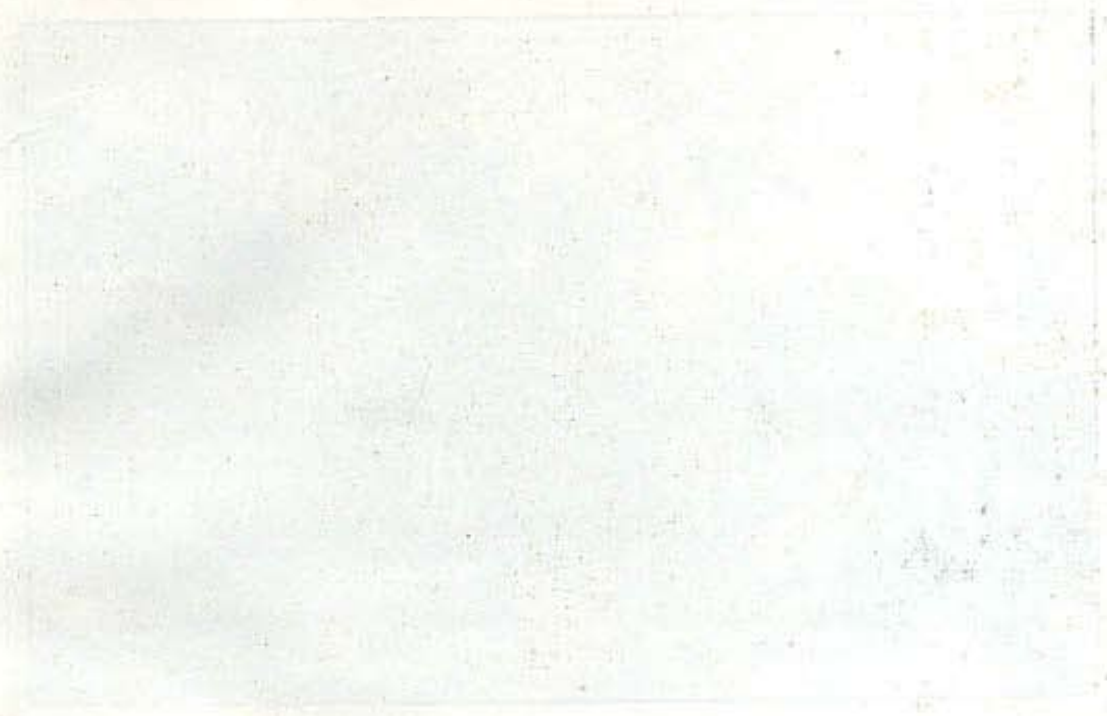
Правила Општинске Штедионице	4
Правилник Општинске Штедионице	8
Рад Општинског Одбора:	
а) Записник седнице од 22. марта 1929.	14
б) Записник седнице од 5. априла 1929.	18
Рад комисија за Електричну и Гасну Централу	22
Извод из Финансиског Закона	23
Извод из Уредбе о буџету Београдске Самоуправне Об- ласти	24
Наредбе Суда, позиви и саопштења	24

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

Борба противу туберкулозе у Београду — Говор статисти- чких цифара — саопштава Слободан Видаковић	27
Комунална брига око периферије, пише Драгиша Лапчевић	29
Комуналне занимљивости широм света	30
Службени огласи: за лиценције угља, офертне набавке дрва и др.	31

Илустровани прилог: Београд у слици: стари и нови.

SECRETARY OF THE INTERIOR

Београд у слици: стари и нови

Стари Београд — Скадарлија, чије последње остатке чува
београдска бохемија

Нова физиономија Карађорђевог улице

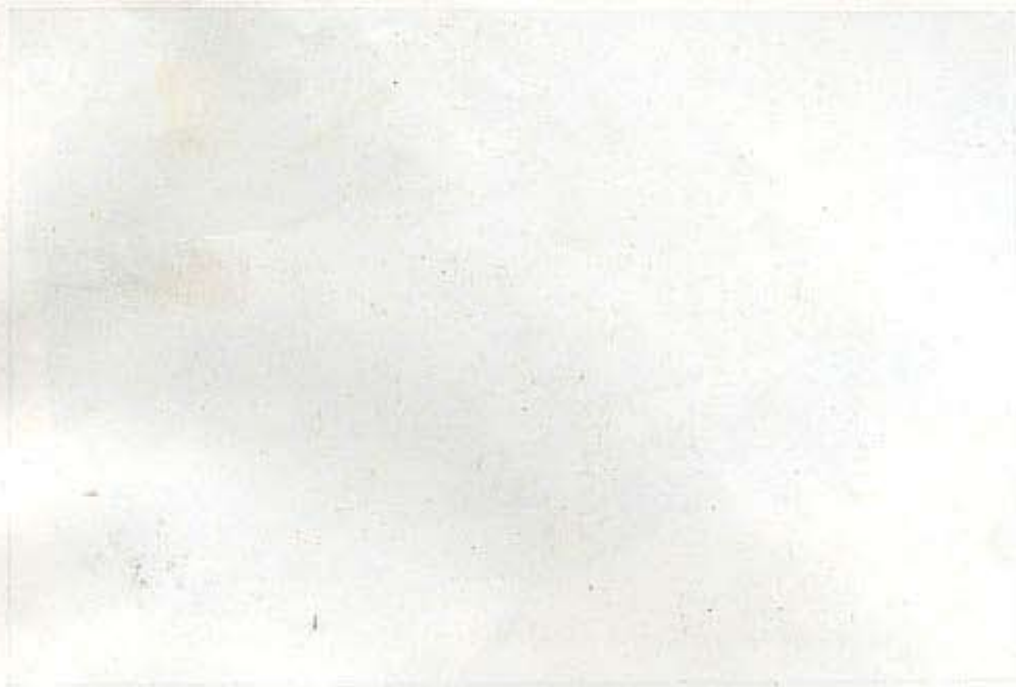
Београд у слици: стари и нови

Београд који изчезава ...

Београд који се рађа ...

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Год. XXXIII	Београд, 1 маја 1929	Број 6
Годишња претплата 100.— дин.	Изази	Претплату слати упутницом администра-
На пола године 50.— дин.	двапут	цији: Таксени Одсек О. Г. Б.
За три месеца 25.— дин.	месечно	Узун Миркова улица број 1.

Д-р Лаза М. Костић

Попис становништва Београда

За овај први попис Београда употребљени су у циљу извођења, популарисања и успеха истог најмодернији пропагандни науке.

Тако је г. Dr. Лаза М. Костић, проф. Универзитета, стручни члан комисије за овај попис, одржао 15. априла у 11. часова у ноћи преко радија предавање о попису, предавање, које се слушало широм наше земље.

Како је ово први пут у Европи да се за једну овакву пропаганду употреби радио, и како је предавање г. Костића леп докуменат за будућу историју Београда, то га „Општинске Новине“ доноси у целости.

Пописи становништва се врше већ вековима. За њих је знао и њих је обављао још и стари Рим. То пописивање, у ствари једно примитивно пребројавање, вршено је увек у војном или финансијском циљу. Зато су раније, у свим државама, пописивани само мушки пунолетни држављани и странци, а не и остали становници (жене, деца и т.д.).

Па ипак, и такви „пописи“ наилазили су на разне сметње и нису могли никад претендовати чак ни на приближну тачност. Њих су ометали час они оздо, који су се бојали циљева пописа, час они озго којима је такође то пребројавање изгледало сумњиво и нелагодно. Позната је и пословична је постала изрека ових последњих: „Каква би нам све опасност претила кад би још и наше слуге почеле да нас броје!“

У Србији је први попис људства извршен 1834. године, одмах после инкорпорисања шест нахија ранијој Кнежевини. Али то значи да 30 година од Карађорђевог Устанка а скоро 20 од Милошевог

није вршено уопште ма какво пребројавање житеља. Па и тај „попис“ од 1834 простирао се само на „арачке и пореске главе“, поред тога што је био сасвим рудиментаран. Доцније је било у Србији још много сличних пописа. Они су, мора се признати, бивали све боље организовани, и свим доцнијим резултатима могла се поклањати све већа вера у исправност и тачност. О потпуној тачности изнетих података није, међутим, могло бити речи све до краја XIX века. Тек пред крај тога века успело је да се у Србији изврше савремени пописи какве наука признаје, а остали културни свет изводи. Ти пописи су од 1890. вршени редовно сваке пете године, и то увек 31. децембра оних година чија се цифра завршава са бројем 5 или 0.

Али, чисто комуналне, градске пописе становништва није вршила још никад ни једна варош Србије. Крајем 1906. и почетком 1907. године је Београдска Општина проводила попис зграда и станова, али попис становништва за свој рачун и по своје плану, она није никад изводила. Не може се рећи да то није било потребно чинити још раније, али је у сваком случају та потреба била мања него данас.

Јер, до данашњег дана, прошло је више од осам година а да Београд није још ни једанпут извео биланс стања свога становништва. За нормално доба, размак тога времена је превелик. За садашњи напредак Београда, он је несхватљив.

Београд се у току ових осам година толико проширио, он је толико нарастао и изменио своју физиономију уопште, да једва личи на онај Београд из времена које је непосредно следовало ратовима.

Спољна измена те физиономије лако је уочљива: и нова насеља, којих раније није било, и прекалдрмисане улице, и огромне нове палате место старих уце-рица. Али унутарњу промену тога Београда, која се доста јасно назире, нико није покушао да тачно оцени и измери. Ни сам број становника није познат, чак ни приближно, а камо ли још унутрашња структура тога становништва: његов однос по полу, старости, вери и народности, језику, занимању и т.д.

Нова Општинска Управа је сматрала за једну од својих првих дужности да приступи томе послу. Али је она била свесна да постоји само једна тачна и целисходна метода за упознавање броја и склопа становништва, и то иста метода коју треба употребити за упознавање било каквих појава у масама. Та метода је она коју је утврдила и пружила *Статистичка наука*.

Сходно принципима статистичке науке, специјално науке о попису становништва, донети су Закон и Правилник о попису, образована је једна централна комисија да њим руководи, подељен је Београд на 14 пописних реона и на равно 400 пописних кругова. За цигло месец и по дана од кад је Одбор Општине Београдске решио у начелу да одобрава извођење пописа пописна је комисија завршила све претходне радове. А њих није било мало. Не треба заборавити да Београд нема ни утврђене границе свога атара, да има на периферији један велики део нерегулисаних улица, без имена, без броја, насеља без икаквог реда, нигде нерегистрована и непријављена. Цело Катастарско Одељење Општине радило је са ретким жаром и пожртвовањем; оно је успело да изради савршене планове свих београдских предграђа.

Захваљујући њему, сваки пописивач је био снабдевен са скицом свога круга, на којој су још и у тексту означене границе круга са бројевима или ближом ознаком,

где нема бројева, свих кућа и насеобина које има да попише. Поред тога, пописивачи су добили, и писмено и усмено, тачна упутства како треба да раде.

Кад се узме у обзир да су се Београђани увек одазивали радо свим дужностима које им је Држава или Општина налагала, постоји оправдано веровање да ће овај попис успети у сваком погледу и дати тачну слику актуелног Београда.

Сваки Београђанин има да буде пописан и свако лице које се у овом тренутку (у ноћи између 15. и 16. априла) нађе у Београду, без обзира да ли оно стално живи у Београду, или се привремено у њему налази (као гост, путник, болесник, притвореник и т. д.). Сваки онај који остане непописан биће подвргнут одговорности и кажњен. Општина има овлашћење да кажњава у чл. 6. Закона о изменама и допунама у Закону о општинама од 11. марта 1929. год. Али се она нада да ниједном приликом неће доћи до потребе да примењује на ма кога те казнене санкције.

Сем на свом правном атару, како га Општина Београдска води, попис ће се прострети и на делове суседних општина Вишњишке, Миријевске, Мокролушке, Кумодрашке, Бањичке, Раковичке, Жарковачке и Чукаричке, и то само на оне делове тих општина које чине са Београдском органску и природну целину, другим речима на делове Београда ван правних граница Београдске Општине. Ово је несумњиво било потребно учинити, јер се Београд, то је свакоме познато, пружао ван уских граница које му је законодавац још пре много деценија био доделио. Сви ти крајеви нису ништа друго него предграђа Београда; становништво у њима или живи у Београду или од Београда. Највећи део представљају радници који су дневно запослени у самој вароши. Најзад, сва ова територија је подвргнута у погледу безбедности Управи Града Београда а не срезу Врачарском коме формално припада и имала је по овлашћању ранијих финансијских закона, бити увучена у грађевински реон Београда. Ван сваке је сумње да ће та територија бити ускоро и формално придодата Београду; то је један процес, познат у Немачкој под именом

Eingemeindung, који је на западу већ свуда скоро завршен. Испочетка је сваки град био везан за зидине које су га опкољавале; ван тих зидина била су само предграђа. Становници таквих предграђа нису могли уживати никаква права и привилегије грађана, а ова права и привилегије нису биле незнатне. Постепено су пристајали грађани да приме у своје друштво и житеље предграђа, али је то ишло с муком и с тешкоћама. Постојала је извесна врста суревњивости између грађана староседелца и придошлица из предграђа. Сад немају градови скоро никакве привилегије над селима, и све мање постоје разлози за формално одвајање ужих градских територија од њихових предграђа. Зато се Београд нада да ће у своје крило што пре примити браћу из предграђа, у ствари са периферије.

Али, пре него што би се то урадило треба знати колико тих лица има. Та територија се највише изменила од 1921. године, од дана последњег пописа, тако да су податци тога пописа апсолутно неупотребљиви. Али, и да су они најновијег датума, не би важили ништа. Јер, код државних пописа, никако се не одвајају поједини делови сеоских општина. Код тих пописа се може дознати колико има становника на атару, на пример, Вишњићке општине, али се не може издвојити становништво које стварно гравитира и припада Београду.

Ето, да никаквих других разлога нема, један крупан разлог да се изведе попис Београда са околином. И кад би се кроз две године, као што се мисли, извео општи попис становништва у Држави, из њега се не би могло докучити колико има становника прави Београд, т. ј. Београд град и његова околина.

Колико ће Београд имати становника, тешко је предвидети. Док неки мисле да он нема ни пуних 200.000, други цене да укупна сума домаша и до 350.000.

Интересантно је овде изнети колико је Београд раније имао становника.

У почетку слободног живота Србије, 1820 године, српски Београд, не рачунајући дакле град кога су држали Турци, бројио је свега око 5.000 душа. Тај је

број скоро стално растао. 1834 године Београд има 8 и по хиљада душа, 1846 године 14 и по хиљада, 1850 године 15 и по хиљада, 1854 године 16 и по, 1859 скоро 19.000, 1867 године скоро 25.000, 1874. скоро 28.000, 1884. године 35.000, 1890. године 54.000, 1895. године 59.000, 1900. године 70.000, 1905. год. 78.000, 1910. године 90.000, а 1921. г. 112.000. Тај број као што се види, нагло и рапидно скаче. Београдско становништво расте скоро американском брзином. До 1921. број становника се четири пута подвостручио: око 1840. године, око 1860. године, око 1888. године и око 1907. године. Од 1907., кад је Београд имао приближно 80.000. становника, он се несумњиво подвостручио још једанпут. Раније, истина, нису житељи предграђа узимани у рачун, али раније тих житеља није уопште ни било, или их је било у сасвим незнатном броју.

По моме мишљењу (кад би се тачан број знао, попис би био непотребан), Београд ће имати сад између 200 и 250 хиљада душа. То је број који Београд ставља у ред великих светских вароши. У сваком случају, Београд ће имати много више од једног и по процента, скоро два пуна процента целокупног становништва Краљевине С. Х. С. (тај број се цени на 13 и по милиона становника).

Београд данас врши први свој сопствени попис становништва од кад уопште постоји. Али то је једновременно и први комунални попис становништва изведен на модерној и научној основи у целој нашој земљи. Он је хронолошки први, али треба да буде први и по вредности. Позната је ствар да пописи становништва много боље и сигурније успевају код културних народа; што је један народ културнији, он све боље схвата значај статистике уопште и пописа становништва специјално. На западу се ти пописи изводе са тачношћу и екзактношћу која запањује. Ту о грешкама не може бити ни речи. У нашој земљи, проћи ће још многе године и многи деценији док успемо да постигнемо једну такву екзактност, јер је наш народ, у великом делу, и неписмен и слабо свестан оних дужности које он врло често про-

извољно означи за мале и безначајне. Али, то је случај само са становницима целе Државе, узевши их просечно. Београђани су, међутим, у великој већини писмени и они нису никад показали да дужности деле на „велике“ и „мале“. Они ће, због тога, у то смо савршено убеђени, одазвати се позиву и извршити тиме још једну грађанску дужност, која није ни тешка, ни скупа, ни зановетна.

Још само један сат нас дели од момента чије је стање меродавно за попис. И у овом моменту треба Београђане упозорити на своје дужности, а цео други свет осведочити како они који управљају пописом мисле на све околности и на све случајеве који се могу појавити. У моменту кад се снима Београд, они га свесрдно поздрављају и желе му сваки напредак.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ПРАВИЛА

ШТЕДИОНИЦЕ И ЗАЛОЖНОГ ЗАВОДА ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Чл. 1.

Суд и Одбор Општински одлуком својом Абр. 23.065 од 15. новембра 1928. год. на основу чл. 97. Закона о Општинама, и по одобрењу Министра Унутрашњих Дела С.Бр. 26500. од 17. новембра 1928. год. оснива Штедионицу и Заложни Завод Општине Града Београда као самосталан Завод и посебну правну личност, која ће се управљати по одредбама ових статута, закона и прописа о општинским штедионицама и кредитним установама.

Чл. 2.

ЦИЉ ШТЕДИОНИЦЕ ЈЕ:

а.) Да припомogne организацији штедње и јевтиног, нарочито краткорочног кредита, у првом реду за сиромашније и економски слабе слојеве грађане Београда;

б.) Да одмах оснује Заложни Завод као одељење Штедионице за зајмове на ручну залогу; и

в.) Да врши благајничку службу за Општински Суд и општинска предузећа.

Чл. 3.

Основна главница Штедионице утврђује се на 30.000.000 динара и састоји се:

1. — Из дотације Општине Београдске у 3.000.000— динара у готовом повцу; и

2. — Из обвезница ратне штете у номиналном износу од 66.712.500— динара, а у ефективној вредности од 27.000.000— динара, које се обвезнице могу ломбардовати или продати.

Чл. 4.

Општина ће све своје фондове уложити код Штедионице под истим условима као и код других завода.

Чл. 5.

Општина Београдска јемчи за сигурност улога и обвеза које проистекну из штедионичних послова. Тога ради Општина одмах предаје Штедионици хартије од вредности за Гарантни Фонд Штедионице које ће одредити Општински Одбор пре почетка рада Штедионице.

Исто тако издвојиће Општина своја имања на којима постоје зграде за јевтине станове и имања дата задругама за подизање јевтиних станова, и памепити искључиво за гаранцију обвеза Штедионице. Овим имањем руковаће и даље Управа Општинских Добара, али ће сав чист приход предавати одмах Штедионици на увећање Гарантног Фонда.

Чл. 6.

Штедионица протоколисаће своју фирму под именом: Штедионица и Заложни Завод Општине Града Београда.

Француски наслов фирме гласи: Caisse d'Epargne et Mont de Piété de la ville de Belgrade.

Чл. 7.

Штедионицу пуноважно потписују:

Дежурни члан Управног Одбора и Директор а у одсуству овога лице које Управни Одбор за то опуномоћи.

ОДНОС СУДА И ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
ПРЕМА ШТЕДИОНИЦИ

Чл. 8.

Суд и Одбор Општински сагласно Закону о Општинама, сваки у својој надлежности:

1. — Одлучује о оснивању и престанку Штедионице.
2. — Прописују Правила о Штедионици и предлаже на одобрење надлежним властима.
3. — Потврђују Пословник и правилнике које Управни Одбор Штедионице предложи Суду и Одбору Општинском.
4. — Бирају чланове за Управни и Надзорни Одбор у смислу чл. 12. ових Правила.
5. — Прегледају и одобравају биланс с рачуном добитка и губитка и извештај о раду Штедионице, које подноси Управни и Надзорни Одбор и даје разрешницу члановима поменутих Одбора.
6. — Доносе одлуке по свима питањима и пословима које им упути Управни или Надзорни Одбор.

ПОСЛОВИ

Чл. 9.

Штедионица вршиће ове послове:

1. — Прима улоге на штедњу и приплод.
2. — Даје зајмове на залог покретних ствари сиромашним слојевима грађанства.
3. — Врши исплате и наплате по палозима приватних лица.
4. — Даје дугорочне (хипотекарне) зајмове али једино из зајмова које Штедионица закључи у ту сврху у земљи или иностранству.
5. — Врши благајничку службу за Општински Суд и Општинска Предузећа.
6. — Врши и остале банкарске послове, у колико то буде допуштено Правилима и законским одредбама.

Чл. 10.

Кад ће се приступити извођењу појединих циљева означених у чл. 2. одлучује Управни Одбор.

У важнијим случајевима затражиће се одобрење Суда и Одбора Општинског.

УПРАВА

Чл. 11.

Органи Штедионице су:

1. — Управни Одбор.
2. — Надзорни Одбор.
3. — Особље.

Чл. 12.

УПРАВНИ ОДБОР

Штедионицом управља независан Управни Одбор од девет лица, у који улазе:

1. — Председник Општине или његов заменик.
2. — Три одборника, које одређује Општински Одбор.
3. — Пет стручњака у банкарским, финансијским и правним питањима од којих два бира Општински Одбор а по једног Министарство Финансија, Народна Банка и Државна Хипотекарна Банка.

Ови се стручњаци узимају првенствено из редова грађана београдских слободне професије.

Чл. 13.

Председник Управног Одбора је Председник Општине или његов заменик.

Управни Одбор бира себи потпредседника. Чланство у Управном Одбору траје три године.

Чланство оних који су одређени од Суда и Одбора Општинског траје дотле док им траје и мандат као члановима Суда и Одбора.

Чланови, којима је истекао рок од три године, могу понова бити изабрани, ако имају услове за то.

Чл. 14.

Управни Одбор држи седнице на позив свога председника или његовог заменика а у одсуству ових дежурног члана.

Седнице су пуноважне кад на њима присуствује најмање пет чланова.

У седницама, гласање је тајно, ако то затражи само један од чланова. Одлучује се простом већином. При једнакој подели гласова сматра се да је предлог одбачен.

Чл. 15.

О раду Управног Одбора води се записник. У записник се уводи свака одлука, као и одвојено мишљење чланова.

Записник потписују сви присутни чланови.

Чл. 16.

Чланови Управног Одбора су дужни да редовно долазе на седнице и дежурају по реду, који утврђује Управни Одбор.

За дежурство и седнице, чланови добијају 100— динара дневно.

Осим тога чланови Управног Одбора имају право на тантијему по чл. 37. ових правила,

која се дели сразмерно њиховом учешћу у седницама.

Чл. 17.

Дужности Управног Одбора су ове:

1. — Да бира Потпредседника Управног Одбора.

2. — Да бира из своје средине Ценсурни Одбор.

3. — Да бира Директора и поставља особље. Да даје и одузима прокуру и пуномоћства чиновницима штедионицима.

4. — Да ставља разне предлоге Суду и Одбору Општинском у погледу Правила, рада и послова Штедионице и одржава с њим потребну везу.

5. — Одређује накнаду за трошкове, које би чланови Управног, Надзорног и Ценсурног Одбора, као и чиновници имали у вршењу дужности и вођењу посебних послова који би им били поверени.

6. — Штити преко својих органа интересе Штедионице код свих земаљских власти.

7. — Одлучује о висини каматне стопе.

8. — Подноси годишње извештаје, билансе с рачуном добитка и губитка Суду и Одбору Општинском на одобрење.

Чл. 18.

Чланови су лично и материјално одговорни за свој рад, који би био противан овим правилима и општно Штедионицу.

Одговорност је солидарна.

Одговорност не споси онај члан који је против дотичног рада или одлуке учинио примедбу и протест и писмено их доставио Надзорном Одбору, или, ако у опште није учествовао у решењу тог предмета.

Чл. 19.

Дежурни члан отирава дневни посао Штедионице у споразуму са директором.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Чл. 20.

Надзорни Одбор је контролни орган Штедионице. Дужност му је да мотри над целокупним радом Штедионице и држи га у границама Правила.

Чл. 21.

Надзорни Одбор је састављен од пет чланова и то:

1. — Три члана које одређује Одбор Општински из реда стручњака у књиговодству и банкарству.

2. — По једног члана одређује Главна Контрола и Народна Банка.

И једни и други чланови одређују се првенствено из редова грађана београдских слободне професије.

За доношење пуноважних одлука у седницама потребно је најмање три члана.

Чл. 22.

Чланови Надзорног Одбора су дужни да долазе редовно на седнице.

Они имају право на награду, као и чланови Управног Одбора.

Чл. 23.

Дужности Надзорног Одбора су ове:

1. — Да у својим редовним и ванредним седницама прегледа књиге штедионицине, рачуне и благајну.

2. — Да испитује месечно стање и закључне рачуне.

3. — Да мотри да ли су одлуке и рад Управног Одбора саобразне Правилима.

4. — Да подноси годишњи извештај.

Чл. 24.

Чланови Надзорног Одбора су солидарно одговорни ако савесно не врше дужност и раде противно правилима. Тако исто су одговорни ако не би предузели потребне мере против неправилног рада Управног Одбора, ако за њега сазпају.

Чл. 25.

Ако би Надзорни Одбор нашао да је каква одлука Управног Одбора, противна Правилима или штетна по интересе штедионицине, дужан је исту задржати од извршења и затражити заједничку седницу Управног и Надзорног Одбора ради споразума.

У случају неспоразума мора се известити Суд и Одбор Општински, коме ће се спор ставити на решење.

Цео Управни и Надзорни као и Ценсурни Одбор одговара солидарно, материјално и морално, за штету причуђену овоме заводу својим неправилним радом.

ЦЕНСУРНИ ОДБОР

Чл. 26.

Управни Одбор бира, ако се укаже потреба Ценсурни Одбор од три члана из своје средине.

Ценсурном Одбору је дужност да прегледа све молбе којима се тражи зајам или кредит. Да испитује положај зајмотражца и да да своје мишљење.

ОСОБЉЕ ШТЕДИОНИЦЕ

Чл. 27.

Особље Штедионице састављају директор, чиновници, приправници и служитељи.

Чл. 28.

Директор и чиновници бирају се конкурсом. Приправнике и послужитеље поставља Управни Одбор.

Чл. 29.

Директор је непосредни старешина целокупног особља. Дужност му је да одржава ред и да се стара о тачном и уредном отпиривању послова.

Директор сноси одговорност за све поверење му послове пред Управним Одбором.

Чл. 30.

Директор присуствује свима седницама Управног Одбора. Он је његов деловођа, са саветујућим гласом, за рад у седницама.

Нема право на посебну награду.

Чл. 31.

Чиновнике, приправнике и служитеље поставља и отпушта Управни Одбор, сходно чл. 30. Правила.

Њихова плата одређује се по парочитој скали а према положају, способности и годинама службе.

Чл. 32.

Сваки чиновник је дужан да уредно и на време долази на дужност и да на време отпирива поверење му послове. Одговоран је за сву штету, коју својим неисправним радом и непажњом нанесе Штедионици.

Чл. 33.

Благајници полажу прописну кауцију, чију висину и природу одређује Управни Одбор.

Чл. 34.

Директор и особље Штедионице имају сва права општинског особља по одредбама Статута Општине Београдске.

БИЛАНС И ДОБИТ

Чл. 35.

Сваке године на дан 31. децембра пошто се закључе годишњи рачуни, саставља се биланс-рачун изравнања с рачуном добитка-губитка, пропраћен извештајем Управног и Надзорног Одбора.

Све се ово мора поднети на преглед и одобрење Суду и Одбору Општинском најдаље до краја јануара сваке године.

Годишњи рачун изравнања и рачун губитка и добитка има се поднети Министарству Трговине и Индустрије.

Чл. 36.

При саставу биланса Управни Одбор поступа по овим одредбама:

1. — Сва покретна и непокретна имаовина и сва штедионичина потраживања ставиће се у активу по вредности, коју имају на дан пописа.

2. — Хартије од вредности обрачунавају се према курсу последњег дана пословне године.

3. — Главница, резерви и остали фондови уносе се у пасиву.

4. — Сумњива потраживања уносе се у активу по вероватној вредности, а остало се отписује.

Чл. 37.

Кад се од прихода одбију сви расходи, издвојиће се:

1. — 10% за стални и резервни фонд.

2. — 2% за помоћни пензионни фонд чиновника Штедионице.

3. — 2% за тантијему члановима Управног Одбора.

4. — 1% за тантијему члановима Надзорног Одбора.

5. — 5% на тантијему директора и осталим чиновницима Штедионице изузимајући из овог права привремене чиновнике, као и оне који пишу бар шест месеци провели у тој пословној години. Ова се тантијема дели сразмерно плати.

Чл. 38.

Чист приход по одбитку свих трошкова отписа и амортизације, који морају ући у завршни

рачун, предаће се Суду и Одбору Општине Београдске да располаже по своме нахођењу у општинске сврхе. Али док се не образују резервни фондови чији ће износ бити раван основици главници од три милиона динара, чист приход употребљаваће се сав на образовање тих фондова.

ПРЕСТАНАК И ЛИКВИДАЦИЈА

Чл. 39.

Штедионица престаје, када то одлучи Суд и Одбор Општине Београдске сходно чл. 8. Правила.

Чл. 40.

Кад се донесе одлука о престанку Штедионице у исто време се бира Ликвидациони Од-

бор од пет чланова и то: један кмет и два одборника и по један из грађанства и од Главне Контроле.

Ликвидација се има завршити према одредбама закона о акционарским друштвима.

Преостатак имовине по ликвидацији прелази у руке општинске.

Чл. 41.

Министарство Трговине и Индустрије има право надзора над овом установом.

Ова су правила одобрена Решењем Господина Министра Трговине и Индустрије од 15. марта 1929. Бр. 870.

ПРАВИЛНИК

ЗА ПОСЛОВАЊЕ „ШТЕДИОНИЦЕ И ЗАЛОЖНОГ ЗАВОДА ОПШТИНЕ ГР. БЕОГРАДА“

ПОСЛОВИ ОПШТИНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ

Чл. 1.

Сходно чл. 2. и 9. Правила, Општинска Штедионица бави се следећим пословима:

1. — Прима улоге на штедњу и приплод по књижицама;
2. — Преузима оставу на управу или чување;
3. — Преузима новац на текући рачун;
4. — Даје зајмове на залоге свих покретних ствари и хартија од вредности и то: државне и приватне, које се котирају на берзи, или не;
5. — Врши исплате и наплате у земљи и иностранству по налозима приватних лица;
6. — Есконтује и реесконтује менице: запалијама, мањим трговцима и подузетницима и у опште сиромашнијим слојевима грађанства;
7. — По одобрењу Суда и Општинског Одбора врши продају општинских плацева;
8. — Даје дугорочне и хипотекарне зајмове, првенствено онима, који од Општине купе испарцелисане плацеве;
9. — Врши благајничку службу за Општински Суд и општинска предузећа;
10. — Преузима и извршује све врсте општинских финансиских послова, а нарочито закључивање и спровођење општинских зајмова у земљи или иностранству.

УЛОЗИ НА КЊИЖИЦЕ

Чл. 2.

Општинска Штедионица прима на укамаћење готов новац по уложним књижицама.

Уложне књижице гласе на доносиоца, или на

име са или без лозинке, или на коју другу ознаку, како то улагач жели.

Чл. 3.

Новац примљен на уложну књижицу враћа Општинска Штедионица на захтев улагача одмах без отказа, ако улог није већи од 15.000— динара, на осам дана преко 15.000 до 50.000— динара, на четрнаест дана преко 50.000— до 100.000— динара, а улози преко 100.000— динара на тридесет дана.

Општинској Штедионици је међутим слободно установити и краће отказне рокове.

Чл. 4.

Улози се могу примати без отказа или са отказом на друге рокове, ако Општинска Штедионица то нарочито са улагачем уговори, а то ће се забележити у уложној књижици и у Главној Књизи улога Општинске Штедионице.

Чл. 5.

Најмањи износ који Штедионица прима на уложну књижицу јесте 10— динара, а највећу суму до које се примају улози на књижицу установљује од случаја до случаја Управни Одбор.

Чл. 6.

Каматну стопу на улоге одређује Управни Одбор према новчаним и привредним приликама.

Чл. 7.

Ако Управни Одбор реши да снизи постојећу каматну стопу на улоге по књижицама,

објавиће то преко »Службених Новина«, петнаест дана раније од дана снижења, да улагачи евентуално у смислу чл. 3. могу своје улоге отказати.

Чл. 8.

Управни Одбор има право, према повчаним и привредним приликама да повиси каматну стопу на улоге на штедњу.

Чл. 9.

Сваки улагач добија уложну књижицу снабдевену бројем и печатом Општинске Штедионице у којој је уписано: година, месец, дан и сума уложеног новца. Уложну књижицу потписују оне особе, које су зато овлашћене од стране Управног Одбора.

Свака уложна књижица снабдевена је са одредбама овога Правилника, које се односе на улоге по књижицама.

Све оно, што се уписује у поједине уложне књижице, уноси се и у главне књиге улога, које води Општинска Штедионица.

Чл. 10.

Камата на новац уложен на уложне књижице приписује се главници два пута годишње, и то: 30. јуна и 31. децембра.

Ако пак улагач сав свој уложак извади, камата се одмах обрачунава и исплаћује заједно са главницом.

Чл. 11.

Власником уложне књижице сматра се сваки доносилац без обзира на чије име она гласи, те ће му се исплатити и главница и камата.

Ако је уложна књижица везана на лозинку, исплатиће се само уз наизнак лозинке.

Ако је на уложну књижицу стављена судска забрана, или ако је затражен судски амортизациони поступак, онда се доносиоцу неће исплатити новац.

Чл. 12.

Када се извади сва уложена сума новца, онда се уложна књижица враћа Штедионици и ова је поништава.

Чл. 13.

Кома нестане уложна књижица, дужан је да то пријави Штедионици писмено и да назначи број књижице, име, односно ознаку или лозинку.

Ову пријаву убележиће Штедионица у посебну књигу, те неће на ту уложну књижицу исплатити ни главницу, ни камату, док сопственик не обави законом предвиђени амортизациони поступак, али под условом, да сопственик нестане уложне књижице у року од петнаест дана од дана када је поднео писмену пријаву, поднесе Штедионици судско уверење, да је затражен амортизациони поступак.

Када прође овај рок од петнаест дана, а сопственик не поднесе судско уверење о за-

траженој амортизацији. Штедионица неће узимати у обзир убележену писмену пријаву.

Чл. 14.

На захтев улагача, Штедионица ће му — у циљу амортизације уложне књижице, дати извод из своје главне књиге о стању његовог улога.

Када улагач, по окончању амортизационог поступка, поднесе Штедионици извршно судско решење којим је дотична уложна књижица оглашена за уништenu, Штедионица ће му уз потврду издати дупликат уложне књижице, што ће се забележити у главну књигу улога.

Чл. 15.

Када улагач већ у напред одреди, да се његов улог исплати или њему самоме, или његовим правним наследницима, или пуномоћнику, или ономе кога он поаособ означи, или уз лозинку, тада ће се то убележити у главну књигу улога Штедионице и у самој уложној књижици.

Када се овакав улог исплаћује у целости обавезна је Штедионица држати се ове одредбе, а прималац новца ће уложну књижицу вратити Штедионици и писмено потврдити да је новац примио. Ако се исплаћује делимична сума оваквог улога, прималац ће потписати на налогу благајни за исплату, да је дотичну суму примио.

Чл. 16.

Када у смислу чл. 15. викулирапа уложна књижица пређе на друго лице дужан је њезин доносилац, када буде тражио исплату, пуноважним исправама које имају доказну моћ, доказати своје право, да може дићи улог.

Штедионица, међутим, има право, ако то пађе за потребно, да од доносиоца уложне књижице захтева да докаже идентичност своје особе са оном, на коју је прешла викулирана уложна књижица.

ПРИМАЊЕ ОСТАВА

Чл. 17.

Општинска Штедионица прима од приватних лица у оставу хартије од вредности, златан и сребрн новац, драгоцености и друге исправе.

Чл. 18.

У оставу примљене предмете дужна је Општинска Штедионица брижно чувати и јемчити за њихов број и квалитет.

Чл. 19.

За спаку оставу уговорен је рок докле остаје у депозиту. Рок се може продужити.

Чл. 20.

Ако Суд стави забрану или захтева предају депозита, Општинска Штедионица извршиће тај захтев с тим, да Суд од сопственика оставе затражи дотичну потврду о депозиту и врати је Општинској Штедионици.

Чл. 21.

Општинска Штедионица издаје остављачу потврду о његовом депозиту.

Ове потврде могу се препети и на друго лице само тако, да преносилац о томе преносу писмено обавести Општинску Штедионицу, и да он и нови сопственик особно у просторијама Општинске Штедионице потпишу дотичну петицију.

Чл. 22.

Оставе депоноване у корист другог лица, не може депонент изузети без пристанка тога другог лица, сем ако није другачије уговорено са Општинском Штедионицом, у коме случају ће бити означено и у потврди пријема оставе, коју Штедионица издаје и у књизи остава Штедионице.

Исто тако, ако оставу тражи оно лице, у чију је корист остава депонована, мора доказати идентичност своје особе.

Чл. 23.

Управни Одбор одредиће провизију, коју ће Општинска Штедионица наплаћивати за ове послове.

ТЕКУЋИ РАЧУНИ

Чл. 24.

Општинска Штедионица примаће на приплод готов новац по текућим рачунима.

Сопственици текућих рачуна могу располагати повцем, било са чековима, које ће им издати Општинска Штедионица, било писмом.

Чл. 25.

Каматну стопу по текућим рачунима одредиће Управни Одбор са сваким сопствеником текућег рачуна посебно, према новчаним и привредним приликама.

Чл. 26.

Сопственик текућег рачуна депоноваће код Општинске Штедионице свој потпис, односно потписе оних особа, које су овлашћене располагати са његовим текућим рачуном.

Чл. 27.

Отказни рок у циљу подизања целокупног потраживања по текућем рачуну, уговориће се посебно са Општинском Штедионицом.

ЗАЈМОВИ НА ЗАЛОГУ

Чл. 28.

Заложни Завод Општине Града Београда даваће, уз наплату камата, зајмове на залоге свих покретних ствари и хартија од вредности и то: државних и приватних, које се котирају, па берзи, или не.

Чл. 29.

Свакоме је слободно, лично или преко других лица, залагати ствари наведене у чл. 28. овога Правилника.

Име залагача неће се, ни у ком случају, тражити.

О свим пословима чуваће се строга тајна, изузев случаја да Завод посумња у исправност притежавања (поседа) ствари које му се нуде у залог, или да залагач захтева да му се зна име.

Чл. 30.

Од залагања искључена су деца као и они залагачи у које би се посумњало да нису законским путем дошли до ствари које залажу.

Чл. 31.

О примању ствари у залог одлучује Управа Завода.

Чл. 32.

На заложне ствари даваће се зајам од 80% њихове вредности за време од 1 до 6 месеци. Вредност утврђују процениоци Завода. По изричитој жељи странке, односно залагача може се дати зајам и испод процене вредности. Трајање залога заокружује се увек на целе месеце, а висина зајма на целе динаре. Најмањи зајам је 10— динара.

Чл. 33.

О свакој заложеној ствари издаће Завод заложницу, прописану у чл. 34., а њен купон приложиће залози.

Чл. 34.

Заложница је за залагача исправа која се састоји из два дела: из заложнице и њеног купона. На купону мора да стоји: редни број, дат залагања и дат искупа, три празна реда за опис заложене ствари, вредност по процени, и, у цифрама, дужни зајам. Заложница ће имати исте податке као и купон, с том разликом, што ће се на њој оставити осам празних реда за опис ствари, што ће се дужни зајам исписивати и цифрама и речима, што ће се означити наплаћене камате и таксе и износ који је у готову издат залагачу.

На полеђини заложнице налазиће се подаци о делимичним отплатама, кратак извод из одобрених правила Завода, и на послетку, подаци о продужавању залога и исплати камата и такса.

Чл. 35.

О свим залагама дужан је Завод водити књигу, у коју ће их уписивати оним редом којим су заложнице издате. Стране те књиге морају бити означене редним бројем, а листови прописани кананом, који ће, на крају књиге, бити везан за прву страну последњег листа утврђен печатом од стране надлежне власти, уз њену оверу броја страна.

У овој књизи не сме се ништа брисати, него, ако би нешто требало препрвати, то ће се учинити тако да се увек може прочитати оно што је на томе месту било написано.

Књига мора имати ове рубрике:

- 1.) Редни број;
- 2.) Име и презиме и боравак залагача;
- 3.) Тачан упис заложених ствари и број комада, а код израђевина, код драгоцених метала и, евентуално, број комада драгог камена. Код бисера и сличних скупоцених ствари потребно је означити и тежину;
- 4.) Вредност по процени;
- 5.) Висину зајма;
- 6.) Дан, месец и годину издавања заложница;
- 7.) Дан искупа;
- 8.) Камате и таксе;
- 9.) Трошкови лицитације;
- 10.) Приход приликом евентуалне лицитације ствари;
- 11.) Вишак који припада улагачу; и
- 12.) Примедба.

Чл. 36.

Камате се, приликом давања зајмова, одбијају унапред, а у случају да се залога до лицитације не откупи него се на њој прода, неплаћене камате ће се за сваки започети месец рачунати као за цео.

Ако се залога откупи пре рока, залагач нема право тражити да му се врати унапред плаћена камата.

Чл. 37.

Тарифу камата и такса Завод ће истаћи у своме локалу, на месту видном за странке, и то у стаклепном оквиру, и све промене у њој уносиће увек па време.

Повишење или снижење каматне стопе — такса не утиче на зајмове који су већ извршени.

Чл. 38.

Залог се могу откупити у свако доба, у канцеларијско време, па и онда када би биле изнесене на лицитацију све док се не предаду купцу (чл. 49.).

Приликом откупљивања залога вратиће се Заводу позајмљени износ, а ако је већ прошао рок искупа, положиће му се и камате које су парасле.

Откупљена залога враћа се само доносиоцу заложнице.

Чл. 39.

Завод може, одобрити отплату зајма и на рате (оброке). Њихову висину одређује Завод.

Чл. 40.

Све залог се и пре и после рока искупа поновно залагати, односно продужавати, све док не би биле на лицитацији продане и купцу предате (чл. 41. и 49.).

Приликом поновног залагања ствари које су

већ заложене, односно приликом продужавања њиховог искупа, поступа се као и са новим залагама. Према томе Завод има право да плати камате и таксе као и за први зајам.

Ако би нова процена била мања од раније, страхка је дужна исплатити у готову сву разлику између раније и нове процене.

Чл. 41.

Залог се за 30 дана од дана истеклог рока плаћања не откупе, или поново не залог, односно не продуже, продаваће Заложни Завод путем јавне лицитације известивши о томе претходно власника залога.

Ликитација се може држати сваког радног дана, и то само у канцеларијско време Завода. Ако се она не би могла довршити заказаног дана, наставиће се наредног дана, али ако би тај наредни дан био празник, одложиће се за дан после празника.

Чл. 42.

Јавну лицитацију заложених а на време не-откупљених ствари одређује Завод.

За одржавање лицитације није потребно нарочито одобрење власти, нити пак интервенција суда, али Завод је дужан да на 14 дана раније ту лицитацију објави у Службеним Новинама и плакатима у месту свога седишта.

У тим објавама морају бити означене: место лицитације, почетак исте и редни бројеви заложница чије ће се заложене ствари продати.

Чл. 43.

Златне и сребрене израђевине које Завод прима у залог подлеже одредбама закона о контролисању чистоће злата и сребра.

О златним и сребреним израђевинама које се излажу продаји, Завод је дужан поднети, на 8 дана пре лицитације надлежној контроли драгоцених ковина списак у који ће унети све податке из књиге споменуте у чл. 35. овог Правилника.

Чл. 44.

Ликитација се врши у просторијама Завода или на коме другом повољном месту, које сам Завод одреди и објави. Ликитацији председава један чиновник Завода, а присуствује један чиновник Завода и, по потреби, процесител. Као оглашавац цене може се употребити један од служитеља из Завода.

Записник лицитације је препис главне књиге споменуте у чл. 35. Тај записник мора се допети на лицитацију исписан и у њему ће се означити неплаћене камате рачунајући од дана који је био одређен за откуп.

Рубрике споменуте под тач. 9., 10. и 11. у чл. 35. испуниће се чим се која ствар прода.

Препис споменутог испуњеног записника доносиће се Суду Општине Града Београда.

Чл. 45.

Ако Завод подвргне лицитацији и другу робу, осим израђевина од драгоценних метала, онда ће се у првом реду приступити продаји драгоценних ствари.

Чл. 46.

На заложници, односно на купону заложнице, означени износ процене објављује се као лицитациона цена.

Када се цена дотичне ствари објављује, купцима ће се ствар показати и допустити им да је разгледају. Код залога од веће вредности може се, на захтев купаца допустити 10 минута времена за предомисљање и калкулацију.

Залога која се састоји из више комада продаје се укупно, али ако би се видело да ће приход бити већи, може се продати и појединачно.

Код златних и сребрених ствари потребно је означити чисту садржину истих и истаћи, да је дотична ствар снабдевена државним жигом.

Приликом продаје златних и сребрених ствари мора оглашавач јасно објавити врсту робе, њену тежину и чистоту.

За тако звано ново злато није допуштено да се објави »шесто-каратно злато«.

Када се продају ствари које нису од драгог метала сме се рећи само врста метала, н. пр. »сат од месинга«, »ланац од бакра посребрен«, и т. д. Није допуштено викати »позлаћено са 18 или 14 каратним златом, посребрено чистим сребром« и т. д. Допуштено је рећи »позлаћено« или »посребрено«.

Чл. 47.

Оглашавач објављује сваку ствар казујући лицитациону цену по процени.

Код лицитационе цене од 100—дин. може се на лицитацији пудити најмање 1—дин. више; код цене од 100—до 1.000—дин. по 5—динара више; а код цене преко 1.000—динара најмање по 10—динара више.

Када когод надмећући се, дода лицитационој цени суму прописану у предњем ставу, дужност је оглашавача да викне »први пут«. Ако, одмах по том, нико не дода још толико или више, дужност је оглашавача да узвикне »други пут«, па када се и после три пута поновљеног узвика »и други пут« не јави нико више, онда чиповник који председава наређује оглашавачу да објави »и трећи пут«, и онда је ствар досуђена ономе ко је тада понудио највише.

Најали ли се, у току надметања особа чије се ствари лицитују, на заложницом докаже да су оне њене и изрази жељу да их откупи, а оне још нису купцу предате, премда су му досуђене, предаја ствари ће се одложити све док власник за трајања лицитације не поступи по одредбама чл. 38. или 40. овог Правилника.

Ако се ствар не може продати по проценој вредности или скупље, она ће се оста-

вити на страпу, па ће се, пошто се излиштују остали предмети те врсте, наново изнети на лицитовање. Ако се и после тога не могу продати, Заводу оставља се право да залогу прода испод процене вредности, односно да је задржи за себе ради свога потраживања.

Чл. 48.

Оглашавачу је дужност да мотри на лицитанте и строго му је забрањено да коју ствар куди или да ма на какав начин утиче на ток лицитације.

Чл. 49.

Купац је дужан да ствар купљену на лицитацији одмах узме и плати. Чим то он учини, Завод од тога часа не прима на себе никакву одговорност за продати предмет, нити ће по истеку лицитације, узимати у оцену каква му драго потраживања у погледу квалитета или цена.

За садржину чистоте златних и сребрених ствари јамчи Завод само онда, ако су те ствари снабдеване државним жигом. Код осталих ствари Завод не јамчи да ли су лажне или не.

Чл. 50.

На лицитацији је строго забрањено изазивати ма какве испаде или перере. Руковаоцу лицитације је дужност да мотри на мир и ред и да, у случају ако се неко не би поковавао његовим наређењима, уклони га, на ма то било уз припомоћ полицијске власти.

Исто тако забрањено је да се на лицитацији више купаца договарају и да ствари купују на заједнички рачун, те да тако утичу да се постигну што ниже цене. Када се тако нешто запази на лицитацији, дотична лица могу се, без икаквог даљњег испитивања удаљити од лицитације.

Чл. 51.

Догоди ли се да се која у залогу примљена ствар изгуби кривцом Завода, оштети или његовом оманом пре рока прода, он ће ономе чија је ствар исплатити њену процену вредности и дати му још поврх тога још 50% износа процене, као конвенционалну казну.

Снађе ли Завод какав несретан случај ради којег би он могао да докаже да дотичне ствари није престало или да није оштећена његовом кривцом (приликом какве крађе, пожара или поплаве и т. д.) Завод ће доплатицу заложнице исплатити само износ процене вредности на коју је та ствар код кога осигуравајућег друштва обезбеђена од таквих несрећних случајева.

Чл. 52.

Од прихода добивеног за лицитоване ствари Завод ће пре свега наплатити своје потраживање. Али завод осим тога има право да од износа добивеног на лицитацији наплати, у име

лицитационих трошкова, извештај проценат ради покрића тих трошкова.

Вишак прихода добивеног од продате залогне припада залагачу. Завод ће према томе тај вишак, под бројем заложнице, унети у своју касу и у њој ће га држати, без урачунавања интереса, све док се не појави власник са заложницом, којег ће му предати.

Добивени вишак који се у року од 1 године дана не подигне, рачунајући од дана извршене продаје, припада сиротињском фонду Општине Града Београда.

Чл. 53.

По извршеној лицитацији, а најдаље у року од 8 дана, Завод је дужан да путем Службених Новина и објаве у месту седништа огласи резултат извршене продаје залога. У тим објавама мора се истаћи број заложнице чије су створи продате и уз то изпис добивеног вишка. Ако вишка не би било, у дотичну рубрику ставиће се цртице.

Чл. 54.

Заложни Завод подлеже надзору Министарства Трговине и Индустрије које може, у свако време, изаслати свога чиновника да прегледа рад Завода и да присуствује лицитацији.

ИСПЛАТА И НАПЛАТА

Чл. 55.

По наредби својих комитената, улагача на књижице, или сопственика текућих рачуна, или приватних лица, вршиће Општинска Штедионица исплате било у земљи или у иностранству, у динарима или страниј валути.

Исплата за рачун улагача на књижице или сопственика текућег рачуна вршиће се са уложених књижица односно рачуна, а приватна лица положиће одговарајућу суму у готовом.

Чл. 56.

Исто тако по наредби и за рачун лица споменутих у чл. 55. вршиће Општинска Штедионица за њихов рачун, а без своје одговорности све врсте исплата било у земљи или иностранству, уз документе или друге исправе.

ЕСКОНТНИ ПОСЛОВИ

Чл. 57.

Општинска Штедионица може есконтовати и реесконтовати менице.

Чл. 58.

Менице морају бити снабдевене са најмање три сигурна потписа и морају да гласе најдуже на три месеца.

Чл. 59.

Менице примљене на есконт морају по правилу имати три сигурна и позната потписника.

али изузетно могу се примити и менице са два потписа, само онда, ако то одобри Управни Одбор.

Ако је меница и хипотекарно осигурана, онда може бити снабдевена и са мање потписа. О примању овакве менице решава Управни Одбор.

Чл. 60.

Чланови Управног и Надзорног Одбора Општинске Штедионице, као и кметови и одборници општински не могу се менично обавезати по оним меницама које ће Општинска Штедионица есконтовати.

Чл. 61.

Управни ће Одбор поднети материјал у циљу есконта савесно, строго и непристрасно оценили. Решење о есконту доноси се већином гласова.

ПОСЛОВИ ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ОПШТИНСКИХ ЗЕМЉИШТА

Чл. 62.

Суд и одбор општински доноси решења о парцелацији општински празних земљишта и стара се о извршењу парцелације.

Парцелацијом ових општинских плацева даће се могућност економски слабијем делу грађанства, да дође до сопственог стана, чиме ће се допринети решењу стапбеног питања.

Продајну цену земљишта одређиваће Општина, а продају ће вршити општинска Штедионица.

ХИПОТЕКАРНИ ПОСЛОВИ

Чл. 63.

Општинска Штедионица даје краткорочне и дугорочне зајмове на подлози хипотеке, само онда, ако је зајам хипотеком потпуно обезбеђен и када се непокретност налази у грађевинском реону Општине Београдске.

Чл. 64.

Дугорочне хипотекарне зајмове даваће Општинска Штедионица у првом реду оним грађанима, који ће на купљеном земљишту од Општинске Штедионице подизати куће, на основу одобрења Грађевинског Одбора.

Чл. 65.

Хипотекарни зајам може износити највише до 50% од процене вредности објекта на које се ставља хипотека.

Ову процену вршиће специјална комисија Општинске Штедионице, а о трошку потраживања зајма.

Чл. 66.

Када се у смислу тач. 4. чл. 9. Правила закључи зајам за давање дугорочних хипотекарних

кредита, прописаће се детаљнији правилник за ову грану послова.

ВРШЕЊЕ БЛАГАЈНИЧКЕ СЛУЖБЕ ЗА ОПШТИНУ

Чл. 67.

Општина ће наредити свима својим Одељењима и предузећима да готов новац полажу за рачун Општине код Општинске Штедионице.

Чл. 68.

Општинска Штедионица примаће овај новац на текући рачун, а за свако Одељење, односно предузеће, отвориће посебан рачун према споразуму са Општином.

Чл. 69.

Општина ће одредити и обавестити Општинску Штедионицу, која лица могу са појединог

рачуна расплатати новцем, било чеком или писмом.

Чл. 70.

Све исплате у земљи, у и ван Београда, и у иностранству за рачун Општине вршиће Општинска Штедионица.

Чл. 71.

Камату, провизију и друге трошкове по овим пословима уговориће Општинска Штедионица са Општином посебице.

ПОВЛАСТИЦЕ

Чл. 72.

Закон о повластицама повчаним заводима од 21. септембра 1871., од 17. октобра 1872. и од 10. јануара 1879. важе и за рад Општинске Штедионице.

Рад Општинског Одбора

ЗАПИСНИК

18 — Друге Редовне Седнице Одбора Општине Београдске, одржане 22. марта 1929. г. Председавао Потпреседник г. Др. Милослав Стојадиновић.

Деловођа, Драгутин Ј. Ранковић.
у 6 часова по подне.

Од одборника били су г. г.: Ђура Бајаловић, Стеван Бесарић, инж. К. Букавац, Ђ. П. Радојловић, Драг. Матејић, Х. М. Ребац, К. Савић, Т. Здравковић, А. Антонијевић, Шемајо де Мајо, Др. Стран. Љ. Милетић, Др. Мића Анић, Милован Матић, Трифун Јовановић, Таса Максимовић, Негослав Илић, Благ. Брачинац, Душ. Ђ. Миличевић, Др. Б. Пијаде, Свет. Гођевац, Др. Љуб. Стојановић, Др. Л. Генчић, Др. Д. Аранђеловић, Јован Дравић, Тихомир Панић, М. Стојановић, инж. М. Сокић, О. Б. Благојевић, Мих. Л. Ђурић, Јеврем Ј. Поповић, К. Гиновић и Б. Поповић.

Прочитан записник претходне седнице.

Стављају примедбе на записник.

А. Фирт: Поводом лиферације о набавци кућних бројева изгледа му да је донета одлука да се распише нова лиценцијација и да се види ко ће бити јевтинији. Међутим требало ли да та одлука гласи: да домаћи имају првенство на ма били и скупљи.

Клементије Букавац: Примећује да се у записник не унесе одлуке онако како су донете.

Душан Миличевић: Ставља примедбу да одлука о набавци бројева није тачно унета у записник. За намештање је било решено да се ради у режији ако се не нађе да би то било пробитачније. Домаћим понуђачима имала би да се уступи лиферација на ма била за 10% скупља.

Потпреседник г. Стојадиновић изјављује да су примедбе умесне и да ће се у самој Одбору извршити реорганизација службе стенографа и секретаријата. Исто тако набавиће се стенографи који су радили у Скупштини.

Клементије Букавац: Подвлачи да је на прошлој седници г. Председник изјавио да ће се набавка материјала вршити искључиво у нашој земљи. Молимо да то уђе у записник.

Јован Дравић: Поводом одлуке да се набавке извршују само у земљи изјављује да је било речи да се набавке првенствено врше у земљи и г. Председник је пристао да наши предузимачи буду чак и скупљи за 10%. Напомиње да је опасно да ми сада вежемо себи руке те да у земљи све набављамо.

После овога записник је примљен са примедбама које су на исти учињене.

2.

САОПШТЕЊА

Потпреседник г. Стојадиновић саопштава да је извршен избор директора Општинске Штедионице и да је за то место привремено изабран г. Радомир Глумац. За књиговођу је постављен г. Јован К. Ђурић.

Затим саопштава да је Г. Министар Трговине и Индустрије потврдио Правила и Правилник Општинске Штедионице, али са знатним изменама. О томе ће упознати г. г. одборнике на идућој седници.

За тудоре Цркве Вождовачке изабрати су и то: за главног тудора — благајника — одговорног рачунополагача г. Цветка Јешића, економа: за помоћнике тудоре г. г. Ђуру Арсенића, рентијера, Петра Терзића, трговца и Арсу Крстића, грађевинара.

3.

На предлог АБр. 6697 Одбор је

РЕШИО:

Да се вишкови на полагању довода код Чукарничке рампе и непредвиђени радови на изградњи сифона, аквадукта и тунела за главну доводну цев од 700 мм., који су радови изазвани услед тога што је од стране Дирекције за Грађење Нових Железница издигнута пивелета пруге Београд—Лазаревац, те они нису могли бити предвиђени у погодбеном елаборату — одобре и уступе предузимачу Драг. Шинанском, који ради главни посао, у суми од 580.000,— динара.

4.

Предмет ликвидације послова пок. Милапа Антоновића скинут је с дневног реда, пошто Правобранилачки Одсек није успео да прикупи све податке.

5.

На предлог АБр. 6458 Одбор је

РЕШИО:

Да се апроприше део имања Регулационог Фонда Општине Београдске, Удружењу Југословенских Нап. Железничара и Бродара између Сарајевске и Моравске улице по цени од 500.— динара 1 м². Преносну таксу платиће купац.

6.

На предлог АБр. 6459 Одбор

РЕШИО:

Да се г. Ђорђу Ђурчиновићу апроприше део земљишта старе Милешевске ул. као и део експроприсаног земљишта Самосталне Монополске Управе, ради излагања на регулациону линију, по 250.— дин. по 1 м², с тим да г. Ђурчиновић доплати још 10% од прометне вредности целокупног његовог имања што износи $418.35 + 250 = 10.458.$ — динара. Преносне таксе платиће г. Ђурчиновић.

7.

На предлог АБр. 6460 Одбор је

РЕШИО:

Да се за експроприсани део имања Регулационог Фонда Општине Београдске у ул. Принца Евгенија а у површини око 46 м² тако да буде у правој линији, нормално на регулационој линији према имању Елизе Блажек, да би се и суседном имању извршило оридинсање њиховог земљишта.

Да се експропријација земљишта Г-ђе Елизе Блажек изврши тако, да се за експроприсани део уступи остатак дела земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске у ул. Принца Евгенија а у површини око 176 м² по стим, да с обзиром на добијање повећане вредности имања, добијањем већег фронта Г-ђа Блажек

плати Општини површину 2 м² дубине целог фронта, рачунајући од 1 м² по 300.— дин.

8.

На предлог АБр. 3384 Одбор је

РЕШИО:

Да се имању г. Лазара Атанаковића апроприше део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске у Старине Новака ул. по цени од 500.— динара 1 м² Преносну таксу платиће сопственик.

9.

На предлог АБр. 2913 Одбор

РЕШИО:

Да г. Младен Милојевић плати Општини по 250.— динара од 1 м² за апроприсано му имање у ул. Краља Александра и Поп Стојановој у колико се његово имање повећава. Преносну таксу платиће Општина.

10.

На предлог АБр. 2160. Одбор је

РЕШИО:

Да се имање г. Папте Тадића подели на два дела тако, да један део задржи Општина а други г. Тадић. За део земљишта који г. Тадић уступа Општини, Општина ће дати метар за метар од старе Железничке улице, било од Херцеговачке улице или из ново-просечене улице, као што је у скици назначено.

11.

На предлог АБр. 6461 Одбор је

РЕШИО:

Да г. Милосав Јовановић уступи један метар експроприсаног земљишта из Кнез Милетине и Видинске ул. за један 1 м² апроприсаног земљишта. Разлика да се плати г. Јовановићу по 600.— динара од 1 м². Поред овога г. Јовановић је дужан да половину од његовог експроприсаног земљишта уступи Општини бесплатно.

Преносну таксу да плати сопственик пола, а пола Општина. Што се тиче постојећих старих грађевина, које се налазе на општинском земљишту, да се усвоји најповољнија понуда г. Настаса Вељковића, грађ. олд. који ће бити дужан да старе грађевине поруши, простор који се уступи г. Јовановићу очисти, а материјал добивен од старих грађевина однесе. За ово има да плати Општини 35.010.— динара.

Од ове суме, Општина ће бити дужна да плати г. Јовановићу 14.000. динара, пошто му се ту урачунавају трошкови око одношења земље са општинског земљишта испред његовог имања у Кнез Милетиној улици.

12.

На предлог АБр. 6462. Одбор је
РЕШИО:

Да би се убрзао поступак израде тапија на делове земљишта који се експропришу од грађана, ради проширења улица, а који сопственици неће да плате таксу за израду тапија на део земљишта који му се експроприше, да се тапије израђују без полужепе таксе, а да Одсек за Убаштиње Катастарског Одељења исте тапије упути Правном Референту и да у обрачун унесе суму која износи за израду тапије, која ће се сума одбити сопственику приликом исплате експроприсаног дела земљишта и накнадно уплати као приход Катастарског Одељења.

13.

На предлог АБр. 3386 Одбор је
РЕШИО:

Да Г-ђа Драга Николић уступи Општини 10% бесплатно од целокупног земљишта, које се Генералним Планом експроприше ради просецања Његушеве улице, а вишак да јој се плати по комисијској процени. Дозвољава јој се задужење на остатку земљишта, с тим да је дужна одмах оставити земљиште за улицу. Преносну таксу плаћа Општина.

14.

На предлог АБр. 23758/28 Одбор је
РЕШИО:

Да се експроприше део земљишта г. Лазара Сузине у Банатској ул. које се Генералним Планом експроприше за проширење Банатске улице, а на коме се делу земљишта сада изводи канализација и плати по 300.— динара по кв. метру с тим, да сопственик 10% од површине која му се експроприше уступи Општини за улицу бесплатно, пошто проширењем и регулацијом исте улице остали део његовог имања добија знатно повећану вредност.

Преносну таксу да плати г. Сузина.

15.

На предлог АБр. 3385 Одбор је
РЕШИО:

Да се усвоји предлог за измену Ген. Плана по предлогу Катастарског Одељења и Техничке Секције како је у скици плавим уцртано, да би се на тај начин омогућио прилаз Синагози и суседним имањима и избегле сувишне експропријације. У исто време да се изврши регулација имања г-ђе Ленке Демајо (парцела 21) тако, да за апроприсани део Мојсијеве улице уступи од свог земљишта део који је потребан за пројектовани пасаж око Синагоге према приложеној скици.

16.

На предлог АБр. 3117. Одбор је
РЕШИО:

Да г. Јован Балић половину површине од дела који му се експроприше у Ратарској ул. бр. 22. уступи за улицу бесплатно, а друга половина да му се плати 450.— дин. од кв. метра. Преносну таксу платиће обе стране по пола.

17.

На предлог АБр. 23754/28 Одбор је
РЕШИО:

Да се маси г. Светислава Окановића за експроприсано земљиште плати по 500.— дин. од м² у Кнез Милетиној ул. а преносну таксу да плати пола маса г. Окановића а пола Општина, с тим да се за земљиште које су раније уступили за улицу а према одбор. решењу од 22. априла 1911. год. не плати ништа.

18.

На предлог АБр. 19995/28. Одбор је
РЕШИО:

Да се експроприше део земљишта г. Милисави Обрадовића у Милешевској ул. бр. 85. које се Генералним Планом одузима ради проширења исте улице и плати по комисијској процени с тим, да г. Обрадовић 10% од целокупне површине имања уступи за улицу бесплатно, пошто проширењем и регулацијом исте улице остали део његовог имања добија већу вредност. Преносне таксе да плате обе стране по пола.

19.

На предлог АБр. 19997/28. Одбор је
РЕШИО:

Да се за део земљишта Стевана и Мартина Браће Селиград у Милешевској ул. бр. 91. које се Генералним Планом одузима ради проширења Милешевске улице, а до зграде у Милешевској ул. бр. 89 плати 43.000.— динара. Преносну таксу да плате обе стране по пола.

20.

На предлог АБр. 820. Одбор је
РЕШИО:

Да се г. Тодору Стаписављевићу на име пакнаде за 51.28 м² земљишта, које је према Генералном Плану експроприсано за проширење Задарске улице исплати 10.000.— динара.

21.

На предлог АБр. 25236. Одбор је
РЕШИО:

Да се ради регулације и проширења Новог Гробља експропришу потребна имања која су Генералним Планом предвиђена и то: парцела бр. 4. Антона Фишера, парцела 6, 7, 8, 9, 21 Косте, Никодија и Стевана браће Јовановић

као и парцела бр. 8а и 20 Ђоке Вељковића и Јелене Матић све путем комисијске процене. За општинске процене изабрати су г.г. Драгутин Тадић, арх. Мин. Грађевина и Милић Поповић, грађевинар.

За парцеле бр. 9а Јелке Желе Саве Јовановића, парцела бр. 10 Косте Јовановића, као и парцела бр. 11. Данила Костића позвати сопственике да поднесу доказе о сопствености свог земљишта, пошто је исто заузето за Гробље, а сопственици су за то добили извесну накнаду у боновима ратне штете.

22.

КРАТКА ПИТАЊА.

Св. Гођевац: Пита да ли има плана за имање које је купљено са терасу и пита ће тамо да буде. Ако има плапа зашто се тамо налази разан материјал који ће Општина морати да изнесе.

Потпредседник г. Зајина одговара да ће бити наименована комисија која ће се специјално бавити питањем Терасе и Хотела »Балкана«.

Д-р Страшимир Милетић: У вези са горњим питањем пита како стоји питање са закупом.

Коста Гиновић: Пита да ли је Суд вољан да одреди једну комисију која би проучила питање о наплати такса на пијацама, јер се исте неједнако врше.

Потпредседник г. Стојадиновић: Одговара да ће се извршити реорганизација.

Душан Миличевић: Моли да се узме у обзир и оцени да ли на пијаци треба да буде и продаја опих артикала који не спадају у животне намирнице.

Милован Матић: а) Предлаже да се установе грађанске карте; б) Предлаже да се кауције за осветлење не полажу у повцу него у хартијама од вредности; в) Говори о угиску који се добија кад се погледа свет на Железничкој Станици, свакојако обучен и који дочекује са виком нудећи разне услуге; г) Предлаже да се аутобуси не окрећу код Академије Наука, него на Калемегдану.

Потпредседник г. Стојадиновић: Примећује да би питања ширег значаја требало доставити на два три дана раније како би се могао дати одговор.

Затим одговара г. Матићу и каже да ће се о увођењу грађанских карата расправити. Односно неуредности на Станици одговара да је предузео потребне мере код власти, јер је ово питање у надлежности полиције.

Д-р Букић Пијаде: Пита зашто у комисију која је данас држала седницу нису позвати стручњаци из Одбора — лекари.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара да се та комисија састала да проучи питање не у погледу организације Санитета, него у погледу припремања материјала за ту реорганизацију. Пре по што се изађе пред Одбор консултоваће се и стручњаци из Одбора.

Тихомир Панић: Предлаже да се установе амбулантна кола са материјалом а ради оправке рупа на асфалту.

Потпредседник г. Зајина одговара да све те поправке морају да врше предузимачи, јер су за то везани петогодишњим роком.

Тихомир Панић: Предлаже да се ђубре избацује до 8 сати изјутра а не у подне).

Потпредседник г. Зајина: Каже да је паредио да се за изношење употребе и шест аутобуса добивених на рачун репарација.

Д-р Драг. Аранђеловић: а) Моли да се пред Одбор изнесе питање Кланџе; б) Скреће пажњу на баштице у Његушевој и Студеничкој улици које нису засејане травом, услед чега се ствара блато. Предлаже да се ти простори поспу песком; в) Предлаже да се са аутобуса избаци натпис »Чубура« и стави »Савинац«; г) Пита да ли и Студеничка улица може добити аутобус.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара: а) У колико се тиче напомена за Његушеву улицу сутра ће бити конференција ради утврђивања једног програма рада и зато не жели да пре конференције даје какве податке; б) што се тиче предлога за измену назива он је по томе интервенисао чим му је то било стављено до знања.

Потпредседник г. Зајина одговара да је немогуће да аутобуси иду Студеничком улицом, јер је тај део закрчен.

Милорад Недељковић: Пита како ће се касирати таксе за водовод и осветлење. Предлаже да се то врши преко Поштанске Штедионице.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара да је синоћ била једна конференција која се бавила питањем ипкасаната и изјављује да ће се створити нова организација наплате на бази Општинске Штедионице.

Негослав Илић: Говори поводом изјаве г. Потпредседника на питање г. Матића о неуредности на Железничкој Станици. То је један социјалан проблем и треба се бринути о оном народу који се труди да заради парче хлеба. То су радници од којих је 99% поштењих људи. Овим проблемом треба да се забаве инжењери и професори и сви други.

Потпредседник г. Стојадиновић: Изјављује да је интервенисао само у толико да би се увео ред и поредак, а не да се тим људима одузме хлеб.

Јеврем Поповић: Поводом поменутог питања каже да је рђаво схватање и Потпредседника г. Стојадиновића и г. Матића, Наша Општина не може збрињавати све оно што пагло припадничу у Београд.

Даље предлаже да трошарински службеници врше преглед путника на железничком магистру, а не у бараки која се налази у станици.

Затим обраћа пажњу на истоваривање и цепање дрва на асфалту, као и сечење леда секирама чиме се асфалт квари.

Д-р Мића Анић: Предлаже да се издејствује за Општину у Финансијском Закону да егзекутивним путем може вршити наплату такса за воду и електричну струју.

Благоје Брачинац: Маса радника траже обавештења о својим молбама. Предлаже да се заведе систем по коме би се те молбе брже решавале.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара да то није питање него критика рада Општине.

Седница је закључена у 8 часова у вече.

Оверавају:

Деловођа, Потпредседник
Драг. Ј. Ранковић, с. р. Београдске Општине,
Д-р Милослав Стојадиновић, с. р.

Записник

19 — Друге Редовне Седнице Одбора Општине Београдске, одржане 5. априла 1929. год. у 6 часова у вече.

Председавао Председник, г. Милош Савчић.
В. д. Деловође, г. Душан В. Спајић, секретар.

Од одборника били су г. г.: Др. Мића Анић, Драг. Матејић, Мих. Л. Бурић, Стеван Бесарић, К. Букавац, Ђорђе П. Радојловић, Ђура Бајаловић, Кирило Савић, Х. М. Ребац, Шемајо де Мајо, Т. Здравковић, Др. Страш. Љ. Милетић, Милован Матић, Благоје Антонијевић, Дим. Станчуловић, Таса Максимовић, Триша Јовановић, Негослав Илић, К. Гиновић, Др. Александар М. Леко, Р. Живковић, А. Фирт, М. Стојановић, Драг. К. Милошевић, Јосиф Фрид, Т. Панић, Јов. Дравић, Свет. Гојевац, Душ. Ђ. Миличевић, Васа Лазаревић, Др. Б. Пијаде, Др. Љуб. Стојановић и Др. Лазар Генчић.

1.

Прочитан је записник прошле седнице и после примедбе одборника г. Миличевића да у записник није тачно унета изјава Председника, да ће се набавка бројева извршити код домаћих предузимача па ма били скупљи за 10% од страних, исти је примљен.

2.

Саопштења

Председник саопштава Одбору, да је одлуку Одбора АБр. 2864 од 8. III 1929. г. потребно допунити у толико, што ће се набавка ивичњака извршити од Миодрага Васића и Милосава Зарића, а не само од Миодрага Васића, пошто су обојица и понуду поднели. Одбор је усвојивши предлог

РЕШИО:

Да се ранија одлука АБр. 2864 допуни у толико, што ће се иза речи: »од Миодрага Васића« додати »и Милосава Зарића«.

За овим Председник саопштава да ће се ни-

тање изградње »Терасе« решити конкурсом.

Одборник г. Милетић: Радује се олаком начину решавања овог питања. Био је раније предлог и створена забуна око тога шта се разуме под »Терасом«. Схватања су била разна и створио се био хаос. Моли да за израду пројекта Општина да директиве.

Председник г. Милош Савчић: То ће се оставити пројектантима на слободно решење, како би се добило више скица.

Г. Јован Дравић: Мисли да би Суд требао одборнике да обавести о буџету и о изменама у њему учиненим.

3.

Предмет регулације Позоришног Трга скинут је с дневног реда.

4.

По предлогу Суда АБр. 7682 Одбор је

РЕШИО:

1. — Да у комисију за давање општинских права и закупа при Управи Добара, уђу као чланови одборници г. г. Алберт Фирт и Димитрије Ставчуловић, а за њихове заменике г. г. Ранко Живковић и Др. Странимир Милетић.

2. — Да за члана Грађевинског Одбора уђе одборник г. Ђура Бајаловић, архитекта.

5.

По предлогу Суда АБр. 7681 Одбор је

РЕШИО:

Да се од фирме В. Х. Смајт набави за општинске потребе један путнички аутомобил Ројал Седан Крајслер по цени од 130.000,— динара.

6.

По предлогу Суда АБр. 7495, Одбор је

РЕШИО:

I Да у Месни Одбор Теравске Основне Школе уђу:

1. — Г. Милоје Ж. Јовановић, Министар у пензији, Цетињска ул. бр. 4.

2. — Г. Петар Лазаревић, пуковник у пензији, Видинска ул. бр. 12.

3. — Г. Драг. Мостић, пуковник у пензији, Краља Милана ул. бр. 77.

4. — Г. Ђорђе Јунговић, јувелир, Позоришна ул. 30.

5. — Г. Милан С. Поповић, општински одборник, Битољска бр. 16.

6. — Г. Милан Сибилкић, штампар, Радничка ул. бр. 19.

II У Месни Одбор Основне Школе »Краља Петра«:

1. — Г-ђица Д-р Неда Јовановић, општински лекар.

2. — Г. Василије Зозулин, општин. инжењер.

3. — Г. Д-р Светозар Моачанин, лекар.

4. — Г. Александар Јовановић-Ресавић, трг.

5. — Г. Добривоје Лазаревић, трговац.
6. — Г. Д-р Букић Пијаде, лекар.
7. — Г. Богдан Марковић, трговац.

III У Месни Одбор Основне Школе на Сави:

1. — Г. Д-р Душан Челић, општин. лекар, хотел „Бристол“.
2. — Г. Сретен Тадић, општин. инжењер, Бирчанинова 16.
3. — Г. Филип Марковић, трговац, Карађорђева 95.
4. — Г. Коста Мијатовић, трговац, Загребачка ул. бр. 8.
5. — Г. Димитрије Бирташевић, трговац, Карађорђева 77.
6. — Г. Михаило Граовац, индустр. Босанска 34.
7. — Г. Милан Станојевић, опанчар, Балканска 52.

У Месни Школски Одбор Основне Школе „Вежбаонице“ Учитељске Женске Школе:

1. — Г-ђа Д-р Љубица Ђурић-Гођевац, општински лекар.
2. — Г. Светислав Нешић, адвокат, Југ Богданова 5.
3. — Г. Васа Поповић, трговац, угао Ломине улице.
4. — Г. Милета Ђоновић, трговац, Ломина бр. 11.
5. — Г. Драгутин Марковић, пензионер, Краљице Наталије бр. 39.
6. — Г. Никола Телаловић, инжењер, Добрињска ул. бр. 11.

V. За месни Одбор Основне Школе на Сењаку:

1. — Г. Д-р Васа Петровић, општински лекар
2. — Г. Божидар Божић, инжењер
3. — Г. Стева Костић, економ Општине Града Београда.
4. — Г. Божидар Вукашиновић, секретар Државног Савета.
5. — Г. Пера Кушаковић, апотекар
6. — Г. Новак Милић, инсталатер водовода.
7. — Г. Михаило Милосављевић, машин. бравар.

VI За Месни Одбор Основне Школе на Западном Врачару.

1. — Г-ђица Бојка Белодедићева, инжењер општински, Делиградска 4.
2. — Г. Душан Михаиловић, трговац, Бирчанинова 17.
3. — Г. Милојко Насић, трговац, Делиградска 44.
4. — Г. Милан Максимовић, директор Поштовне Банке, Војводе Миленка бр. 18.
5. — Г. Игњат Левензон, дрогериста, Зринска 67.
6. — Г. Нестор Манојловић, инжењер, Зринска 69.

VII За Месни Одбор Основне Школе на Источном Врачару.

1. — Г. Д-р Милан Марковић, општински лекар
2. — Г. Евгеније Родин, општински инжењер
3. — Г. Ђура Богданић, хотелијер
4. — Г. Димитрије Секулић, трговац,
5. — Г. Борђе Гинић, чиновник
6. — Г. Данило Секулић, кафеџија.

VIII За Месни Одбор Основне Школе Св. Саве на Сапincu.

1. — Г. Д-р Влада Марковић, општински лекар,
2. — Г. Никола Доброхотов, општински инжењер
3. — Г. Јеша Васовић, трговац
4. — Г. Димитрије Глигоријевић, трговац
5. — Г. Јован Довезенски, пензионер
6. — Г. Аћим Спировић, рентијер и
7. — Г. Душан Ђорић, пензионер.

IX За Месни Одбор Основне Школе на Смедеревском Ђерму.

1. — Г. Д-р Драг. Радишић, општински лекар.
2. — Г. Миливоје Тричковић, општински архитекта.
3. — Г. Александар Ковачевић, лимар Кр. Александра 154.
4. — Г. Драгомир Остојић, учитељ, Слобода бр. 6.
5. — Г. Драгомир Зарић, трг. Краља Александра
6. — Г. Живко Стојковић, фотограф Војвођанска.

X За Месни Одбор Основне Школе на Воздоци.

1. — Г. Михаило Филиновић, кафеџија
2. — Г. Љубисав Станојевић, трговац
3. — Г. Љубомир Ђелић, трговац
4. — Г. Вукашин Поповић, учитељ у пенз.
5. — Г. Димитрије Цветковић, укар
6. — Г. Мирко Стојкановић, трговац
7. — Г. Боровоје Петровић, инжењер.

XI За Месни Одбор Основне Школе Старине Новак.

1. — Г. Лазар Атанацковић, адвокат
2. — Г. Војислав Доганић, рентијер
3. — Г. Славко Молбатић, индустријалац
4. — Г. Светозар Петровић, трговац
5. — Г. Душан Еремић, учитељ
6. — Г. Јован Хаџи-Илић, општински инжењер и
7. — Г. Д-р Бошко Спасић, лекар.

XII За Месни Одбор Палилулске Основне Школе.

1. — Г. Влада Павловић, штампар, Таковска
2. — Г. Јопа Свјековски, месар, Палилулска Пијаца.

3. — Г. Михаило С. Николић, кафеција код „Димискије“.

4. — Г. Ђорђе Секулић, апотекар, Видинска улица.

5. — Г. Сава Веселица, учитељ.

6. — Г. Д-р Мале Трбојевић, општински лекар и

7. — Г. Светозар Генић, општински инжињер.

XIII За Месни Одбор Основне Школе на Дунаву.

1. — Г. Д-р Исак Ешкенази, општински лекар

2. — Г. Љубомир Д. Николић, општински инжињер.

3. Г. Драгутин Станковић, трговац, Душанова 26.

4. — Г. Михаило Богдановић, кафеција, Душанова 40.

5. — Г. Леон Б. Јосиф, трговац, Јеврејска 24.

6. — Г. Вељко Милошевић, инжињер, Риге од Фере 9 и

7. — Г. Менахем Коен, трговац, Книћанинова 4.

XIV За Месни Одбор Основне Школе у Топчидеру.

1. — Г. Ратко Ракетић, пуковник Краљеве Гарде, Топчидер

2. — Г. Марјан Вујовић, инжињер — Топчидерско Брдо

3. — Г. Максим Богавац, рачуновођа Државног Парка

4. — Г. Драгомир Павловић, професор — Топчидерско Брдо.

5. — Г. Радоје А. Николић, индустријалац — Топчидерско Брдо.

6. — Г. Душан Поповић, трговац, Љубовићска 65.

7. — Г. Д-р Младен Јосифовић, доцент Университета.

XV За Месни Одбор Основне Школе на Душановцу.

1. — Г. Добривоје Јовановић, чин. Војске и Морнарице

2. — Г. Душан Милаковић, обућар

3. — Г. Владимир Станковић, општински пензионер

4. — Г. Милоје Живковић, пешадијски капетан

5. — Г. Божидар Банковић, димничар

6. — Г. Бранко Дидић, општински инжињер

7. — Г. Д-р Милош Божић општински лекар.

XVI За Месни Одбор Основне Школе у Булбулдеру:

1. — Г. Никола Јашић, пензионер,

2. — Г. Станислав Богдановић, месар

3. — Г. Милан Ж. Илић, бравар

4. — Г. Франц Ајзанхамер, месар

5. — Г. Радивоје Гајић, учитељ

6. — Г. Жарко Крстић, Архитекта Општине Града Београд

7. — Г-ђа Д-р Марија Вајс, општински лекар.

7.

По предлогу Суда АБр. 3670 Одбор је

РЕШИО:

Да се усвоји предлог Техничке Дирекције и да се одобри г. Петру Бикару за превоз материјала из Раковице на име више транспорта од 100 м. преко утврђеног реона по 1,— динара за један кубни метар пренето ломљеног камена а по 1,10 динара за један кубни метар пренетог туцањика.

8.

По предлогу Суда АБр. 7661 Одбор је

РЕШИО:

Да се Одбору за грађење Католичке Цркве поклони један део општинског земљишта на блоку између Моравске, Милоша Поцерца и Николе Тесле (Бр. 259) улице а у површини од 3.000 — 3.500 м², ради подизања Католичке Цркве на томе земљишту. Кроз овај блок се има провући улица која ће ово земљиште делити од земљишта које остаје Општини.

Преносне таксе платиће Одбор.

9.

По предлогу Суда АБр. 7680 Одбор је

РЕШИО:

Да се Фодну Грађевинарског Дома Удружења Београдских Грађевинара — Предузимача прода плац Регулационог Фонда Општине Београдске постојећи у улици Мајке Јевросиме, у површини око 600 квадратних метара, по цени од 600,— дин. по једном квадратном метру.

Пренос таксе платиће Фонд грађевинарског Дома.

10.

По предлогу Суда АБр. 2284-28, 7677, 7676, 7675, 7674, 7673, 7671, 7672, 7670, 7669, 7664, 7663, 7665, 7667 и 7666 Одбор је

РЕШИО:

а) Да се експрописне део земљишта Милице и Јована Гавриловића у Милешевској и Погачарској улици које се генералним Планом одузима ради проширења исте улице, и плати по комисијској процени, с тим да г. Гавриловић 10% од укупне површине имања уступи за за улице бесплатно, пошто регулацијом и проширењем улица преостали део њиховог имања добија већу вредност.

б) Да се за експрописани део имања у Милешевској улици плати Стевану и Каролини Селиград по 255,— дин. по једном квадратном метру до постојеће грађевине, с тим да сопственици уступе 10% од целокупне површине бесплатно. Преносне таксе платиће обе стране по пола.

в) Да г. Илић уступи Општини бесплатно 10% од целокупне површине земљишта које се Генералним Планом експрописне за проширење

Милешевске улице, а део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске који му се апроприше, да се обрачуна један квадратни метар за један квадратни метар од експроприсаног земљишта а вишак да му се плати по 200,— дин. од 1 м². Преносну таксу платиће Општина.

г) Да за повећану вредност имања добијањем новог лица (чл. 28. Грађев. Закона) плати сопственик Општине 300,— динара од 1 метра ново добијеног фронта, а за део који му се апроприше по 600,— динара од 1 м².

д) Да за повећану вредност имања добијањем новог лица (чл. 28. Грађев. Закона) плати сопственик Општини по 300,— од 1 марта ново добијеног лица, а за део који му се апроприше по 600,— динара по 1 м².

ђ) Да се дозволи Г-ђи Јулки Лазаревић, да постојећу стару грађевину, која се налази на већ уступљеном земљишту Општини Београдској, може порушити и материјал однети пошто је иста њена својина, а ранијом одлуком Одбора о уступању земљишта Општини ово није било предвиђено.

е) Да се за делове који се налазе испред имања појединих сопственика у Хаџи Продановој улици у површини 450 м² а који припадају по талији Г-ђи Косари Ст. Губеревац као наследници поч. Белешевих да у замену општинско земљиште. Замену извршити тако: да се општинско земљиште процени путем комисијске процене и обрачуна са имањем Г-ђе Губеревац које је процењено по 250,— динара по 1 м².

За општинске проценице одређују се г. г.: инж. Паун Јоксимовић и архитекта Драгомир Тадић. Преносне таксе платиће пола сопственик а пола Општина.

ж) Да се зграда не руши до оног времена, док је сопственик сам не поруши.

з) Да се усвоји мишљење Секције од 24. XII. 1928. т. ј: да се на имању Ружице и Пере Јовановића на углу Сремске и Призренске улице изврши експроприација и апроприација према Генералном Плану и да им се да накнада од 630.000,— динара.— Ту се подразумева и накнада за рушење зграда из дворшта. Преносне таксе платиће Општина.

Финансијске обавезе које су у ранијим мишљењима Секције у погледу исплате горње суме биле предвиђене, нису обавезне услед финансијских тешкоћа, већ се исплата има вршити по могућности.

Дозвољава се сопственику да може на експроприсаном земљишту, које остаје под улицом — новом регулацијом, остављати свој грађевински материјал за време извршења грађевине а да није дужан да плаћа какву таксу за ову употребу, док зграду зида а за сквер има се обратити Управи Добара.

и) Да се део имања, који се Генералним Планом експроприше за проширење Далматинске и Старине Новака улице, исплати сопственику

по цени од 300,— динара по 1 м², с тим да преносну таксу плати пола сопственик а пола Општина.

Ова експроприација има се извршити у вези са апроприацијом имања Благоја Илића, коме се има додати од општинског земљишта на углу Душанове, Страхинића Бана и Скадарске улице, тако да се у овом смислу изврши замена без давања готовог новца од стране Општине.

Вишак, ако га буде било у погледу апроприације, сопственик Благоје Илић доплатиће Општини у готовом новцу.

ј) да се Лазаревићево Сокаче пресеке у правцу Франкопанове улице а по првеној регулационој линији као последњом изменом генералог регулационог плана, с тим да се експроприација има извршити повремено.

к) Да се за део Г-ђице Злате Михаиловић, које се треба апроприсати имању Г-ђе Атанацковић, примени чл. 28. Грађевинског Закона и изврши експроприација ових делова а у смислу већ постојећих мишљења за просецање Мајке Јевросиме улице на потом апроприсати овај део имања Г-ђе Атанацковић.

Предмет ове експроприације упутити Судском Одељењу због правних формалности ради њеног извршења.

л) Да се већ постојећа одборска одлука АБр, 17816. од 4. јануара 1926. год. о уступању општинског имања на Топчидерском Брду за спортско игралиште Београдском Лоптачком Подсавезу измени у толико: што се исто земљиште има уступити на уживање Београдском Спортском Клубу »Југославија« за 25 година, с тим да у случају потребе, Суд Општине Београдске има право на отказ и пре истека рока уживања. Клуб ће за ово уживање плаћати Општини 100, динара годишње.

љ) Да се отварање нових улица преко имања Мих. Стојадиновића предвиђене Генералним Планом, реши путем комисијске процене.

За општинске проценице одређују се инжењер Паун Јоксимовић и инжењер Павле Алексић.

м) Предмет Грађевин. Техничког Предузећа »Неимар« скинут је с дневног реда.

11.

По предмету АБр. 3383. Одбор је

РЕШИО:

Да се од откупа имања Браће Крављапац одустане и одлука одбора АБр. 19300/28. од 18-1-1929. стави ван снаге, пошто имање не одговара потребама Управе Водовода.

Позвати сопственика имања потребног за проширење водовода — Г-ђу Брунцлих да поднесе понуду.

12.

Предмет откупа земљишта за гробље скинут је с дневног реда.

13.

КРАТКА ПИТАЊА

Г. Јован Дравић: Редукције је требало вршити неосетно; међутим тако није учињено. Има стручњака који су редуцирани и које Суд неће моћи заменити. Мисли да се деловођа није могао лако редуцирати без одобрења одбора. Има тешких случајева међу редуцираним и моли да се ови случајеви испитају и ревидирају. Питање редукције није лако и тешко га је решити. Моли да се савесни и поштени чиновници врате у службу.

Председник г. Савчић: Мора се радити не по срцу већ по памети. Свака управа мора да води рачуна о општим интересима а не о појединцима.

Г. Дравић: Опомине да се са кредитом не рачуна већ само са готовином. Нема ни једне веће вароши која нема дугова. Београд је у другој фази развика у којој су буџети увек у дисхармонији. Дугорочан зајам се није могао закључити јер ондашњи Министар Финансија није хтео дати државну гаранцију. Сматра да су финансијске тешкоће о којима говори г. Председник привременог карактера. Мисли да она управа треба да продужи рад раније управе а не да је критикује.

Председник г. Савчић: Одбија од себе да је нападоо прошлу општинску управу. Не стоји на гледишту да се по сваку цену продуже радови у темпу старе управе, па чак и под околностима које те радове стварно искључују. Трошило се оно што се нема и то је довело до овога. Да се настави ирационално исти посао, Општина би се упропастила за годину дана... Сматра да је тренутно сапирање саме Општине услов за даље извођење радова.

Г. Кирило Савић: Мисли да прво треба да буду одборници обавештени о редукцији коју Суд спроводи а не да они то сазнавају преко јавности. Верује да партизанство није довело толики број чиновника већ да их је довела беда пошто нису могли наћи хлеба на другоме месту. Ове се ствари не решавају овако нагло и за 24 часа. Немачка је то решила на један сасвим други начин и ако је редуцирала 400.000 чиновника. Жали што није раније обавештен о овој ствари.

Председник г. Савчић: Одговара да је ова редукција диктована тешком финансијском ситуацијом Општине. Нема се материјалних могућности а осим тога Општина није једина позвана да ублажује беспослицу и беду о чему треба и држава да се стара. Она је позвана из хуманих разлога, али не може да помаже људе из целе земље. Она даје онолико, колико може. Више је немогућност и поред најбоље воље... Када будемо приступили радовима у већем обиму, пошто претходно средимо прилике, онда ћемо моћи и питање беспослице да решимо правилније, пружајући људима могућност зараде.

Г. Триша Јовановић: Пита да ли одборници имају право поред питања стављати и предлоге.

Г. Д-р Љуба Стојановић: Говори о начину на који се руше старе куће и пита да ли има каквих правила о томе.

Председник: То ће се доставити полицији.

Г. Д-р Лазар Генчић: Предлаже да се образује здравствена секција из средине одбора.

Г. Д-р Страшимир Милетић: Финансијско стање је такво да Општину представља као дужника који је правно дугове без размишљања. Пита да ли је Председник склоп да се изврши анкета и утврди стање на дан доласка ове Управе по свима одељењима Општине. Поздравља рад Управе на вршењу реорганизације јер буџет личних расхода из године у годину расте.

Седница је закључена у 8.45 часова у вече.

Оверавају:

В. д. Деловође,
Душ. В. Снајић, с. р.

Председник
Београдске Општине,
Милош Савчић, с. р.

Рад комисија за испитивање понуда за подизање нове Електричне и Гасне Централне

Суд Општине Београдске на седници својој од 15. априла 1929. год. одредио је комисије за испитивање понуда за подизање Електричне и Гасне Централне.

У комисију, која има да изврши преглед понуда за подизање нове Електричне Централне, ушли су:

1. Милош Савчић, Председник Општине Београдске;

2. Војислав Зафина, Потпредседник Општине Београдске;

3. Георгије Пиво-уљски, редовни професор Универзитета;

4. Драгомир Јовановић, редовни професор Универзитета;

5. Васа Ристић, овлашћени инжењер;

6. Михајло Обрадовић, инжењер;

7. Павле Стаматовић, Управник Електричне Централне;

8. Лазар Швабић, инжењер Електричне Централне и

9. Димитрије Савић, инжењер Електричне Централне.

У комисију, која има да изврши преглед понуда за подизање Гасне Централне, ушли су г.г.:

1. Милош Савчић, Председник Општине Београдске;

2. Војислав Зафина, Потпредседник Општине Београдске;

3. Д-р Миливоје Лозанић, редовни професор Универзитета;

4. Коста Тодоровић, декан Техничког Факултета;

5. Новак Поповић, инжењер хемије у Министарству Трговине и Индустрије;

6. Д-р Фрања Подбрежник, инжењер хемије. Како се професор г. Мил. Лозанић није могао примити одређене му дужности, то је Суд Општине својим напредним решењем АБр. 9251 од 26-IV-1929 год. одредио за члана комисије за преглед понуда за Гасну Централу г. Д-р Александра Леко, професора Универзитета и општинског одборника.

Комисије су у низу седница прегледале све понуде и за Електричну и за Гасну централу. Последња и дефинитивна седница за преглед понуда одржана је 28. ов. месеца.

Пошто је извршен овај посао, одлучено је да се позову све фирме, које су поднеле понуде ради допуњавања истих, како у техничком, тако и у финансијском погледу.

Са овом одлуком у вези, издат је 23. пр. месеца и овај званични позив понуђачима:

„Свим фирмама које су поднеле понуде за електричну и гасну централу“

Позивају се све фирме које су поднеле понуде за електричну и гасну централу, да од поштеоплика 29. ов. мес., буду спремне да комисији за процену понуда, у Суду Општине, даду преко својих опуномоћених заступника сва потребна техничка и финансијска обавештења. Фирме имају послати своје заступнике чије ће изјаве и обавештења бити обавезна за фирму.

Ред којим ће се поједине фирме позивати саопштиће се у Кабинету г. Потпредседника Вој. Зајине 29. ов. мес. од 8—12 часова.

Из Суда Општине Града Београда УБр. 6693/29. од 23. априла 1929. год.“

Одредбе из Финансијског Закона за 1929-30. год., које се односе на општинске самоуправе

Чл. 4.

Никакав државни порез или данак ма у ком облику (порез, прирез, таксе и т. д.) не сме се резрезивати ни прикупљати од народа, ако и у колико нема ослонаца у специјалним законима.

Самоуправна тела: области, срезови, градски сенати и општине не смеју установљавати, резрезивати и наплаћивати никакав прирез, таксу, трошарину и томе слично, ако за то немају законског овлашћења.

Чл. 22.

Разрез самоуправног приреза за 1929. год. извршиће се на темељу резрезаног непосредног

пореза у пореској 1928. години, с обзиром на чл. 101. финансијског закона за 1929-30. год. Изузетно на службенички порез, може се прирез ударити у границама чл. 20. и 21. закона о изменама и допунама у закону о непосред. порезу од 8. фебруара 1928. год.

Укупна сума резрезаног приреза самоуправних тела у 1929. години, не може бити већа од суме резрезане у 1928. години, изузимајући случај нарочито образложене потребе, за коју Министар Финансија може дозволити повећање до максимум 10%.

Новим обвезницама самоуправних приреза, који се јаве у току 1929. године, резрезаће се прирез за 1929. год. накнадно, уз резрез приреза за 1930. год.

Чл. 30.

Све општине, у којима се налазе односно зареду државне полиције, дужне су доприносити за издржавање тих полиција на тај начин, да у обиму потребе, утврђене по Министру Унутрашњих Дела, дају просторије са намештајем за полицијска надлежства и њихове установе, да одржавају у добром стању просторије и намештај и да сnose за исте трошкове за огрев, осветлење и воду.

У колико је држава до сада имала своје просторије под киријом, ступа општина у све обавезе из односног уговора.

Ако општина на захтев интересоване полицијске власти, а после утврђења потребе по министру Унутрашњих Дела у одређеном року не предузме потребно у погледу обавеза, које јој налаже први став овога члана, претпостављена државна власт ће потребним мерама на трошак општине подмирити поменуће обавезе и у том циљу према потреби ставити забрану на општинске приходе.

Чл. 53.

Овлашћује се Министар Шума и Рудника, да може поделити интересентима (општинама, земљишним заједницама, имовним општинама, јавним установама, приватним лицима) бесплатно саднице, произведене у државним расадницама и шумама, као и оним расадницама, који се издржавају државном помоћи, и то у првом реду за пошумљавање крша и голети, а у другом реду за подизање гајева око малог поседа земљорадника, школа, општине и градова. У ту сврху може интересентима поделити бесплатно семе произведено у државним семенарима (трушњачама).

Чл. 76.

Одредбе досадашњих финансијских закона као и закона о буџетским дванаестинама, које се не односе на извршење буџета, а била су на снази до 31. марта 1929. године а овим законом нису измењене, престају важити 1. јуна 1929. године.

Изузетно од тога важиће и даље све одредбе досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама, којима су постојећи закони били измењени, укинати или допуњени, као и све уредбе, правилници и други прописи, који су већ донети на основу овлашћења предвиђених у поменутих законима.

Важне одредбе из Уредбе о Буџету Обл. Самоуправе Београдске Области за 1929. год. које се односе на Општинске Финансије

Чл. 8.

За буџетску 1929. годину установљује се Обласни прирез 25% на непосредни порез набројан у чл. 82. финансијског закона за 1927/28. годину.

На остале темеље непосредне порезе обласни прирез установљава се за буџетску 1929. год. са 63%, а за варош Београд 19%.

Уколико ступање на снагу 1-им јануаром 1929. године новог пореског закона од 8. фебруара 1928. године разрез обласног приреза из прве и друге алинеје овога члана не би одговарао предвиђеном приходу у обласном буџету, овлашћује се Комесар Обласне Самоуправе да у сарадњи са шефом Обласне Финансијске Управе на основу темеља добивених разрезом пореза по новом закону, који ће разрез допринети утврђену суму од Динара 11.540.000—, изнађе сразмеран проценат по коме ће се наплате обласног приреза вршити и осигурати обласном буџету предвиђени приход по партијама.

Чл. 9.

Све Финансијске Управе — Градско пореско звање у Београду — односно општинска поглаварства уколико она буду убирала општински прирез, дужне су подносити Комесару Обласне Самоуправе односно обласној Финансијској Управи тромесечни извештај најкасније до 15. издатог месеца о стању убирања обласног приреза, упоређеним са стањем убирања државне непосредне порезе.

Ако Комесар Обласне Самоуправе не би у том року добио тај извештај, изаслаће своје органе на лице места о трошку одговорних лица.

НАРЕДБЕ СУДА, ПОЗИВИ И САОПШТЕЊА

НАРЕДБА

о сеоби општинских одељења, која се има извршити у току 27. и 28. априла тако да се у понедељак 29. тек. мес. одељења налазе на својим новим местима.

1. — Грађевински Одбор да испразни једну собу која се налази до Грађевинског Одељења, и соба у пролазу.

Чл. 10.

На основу члана 74. закона о обласној и средској самоуправи, установљују се следеће обласне таксе и трошарине за буџетску 1929. годину:

1. Обласна такса на биоскопске улазнице и то:
 - а) у местима где поред државне постоји и општинска такса, улазнице подлежу обласној такси 5% од предности улазнице по одбитку државне таксе, с тим, да укупно обласна и општинска не прекораче 12% од номиналне цене улазнице;
 - б) у местима где не постоји општинска такса, поред државне успостављају се обласна такса са 5% од номиналне цене улазнице.
 2. Обласна такса на решење којим се малолетни пре рока оглашују за пунолетне 200.— динара.
 3. Обласна такса на држање паса и то:
 - а) за луксузне по 100.— динара;
 - б) за ловачке 20.— динара и
 - в) за остале по 15.— динара од главе. од ове таксе ослобођавају се само по 2 пса чувара ратарима и економима.
 4. Обласна такса на све врсте забава, играчке, концерата 50% од прописане државне таксе.
 5. Обласна такса за држање карата за коцку 100% од државне таксе. На држање билијара годишње 100.— динара. А ако је билијар набављен у току последње четвртине буџетске године, сопственик се ослобођава са 50% од таксе.
 6. Обласна такса на закупнину ловишта и риболова 10% од висине закона. Ова се такса наплаћује од сваког појединог ловишта без обзира да ли је од једном закључено више ловишта приликом лиценцаије.
 7. Обласна такса на предузећа или појединачна лица, која нарочито искоришћују обласне путеве, а на основу члана 210. финан. закона за 1927/28. годину. Овлашћује се Комесар Обласне Самоуправе, да специјално за ову таксу изда посебан правилник, којим ће се детаљно регулисати начин убирања,
 8. Обласна такса на све молбе упућене обласним самоуправним властима 3.— динара по молби и на свако решење издато од тих власти динара 10.— по решењу. Молбе и решење које закон о таксама, или који други закон ослобођава плаћања државне таксе, ослобођавају се плаћања и обласне таксе.
- Комесар Обласне Самоуправе издаће специјалне правилнике о руковању и убирању ових такса у колико оне буду одобрене од стране г. Министра Финансија.

2. — Грађевинско Одељење да се исели односно помери у једну собу до Грађевинског Одбора с тим, да добије још једну собу у којој се сада налази Грађевински Одбор и салу преко пута те собе.

3. — Саобраћајно Одељење да се из II спрата пресели и смести на III спрат у шест одељења која ће Грађевинско Одељење испразнити.

4. — Катастарско Одељење има да се пре-

сели из партера нове зграде изузев једне собе у коме се налази хелиографски апарат и сме-сти на II спрат нове зграде у коме се налази Саобраћајно Одељење, изузев две собе и једне код пролаза која остаје за експропријацију.

5. — Експропријација има се преселити на II спрат до Катастарског Одељења. Нова згра-да Техничке Управе — угао Југовића и Књ. Љубице ул.

6. — Судско Одељење из Васине улице има да се пресели у партер нове зграде Југовића бр. 1. у свих једанаест одељења изузев једне собе која остаје за хелиографски апарат. Оно има добити и једну собу на I спрату нове зграде где су канцеларије Техничке Управе, т. ј. соба у пролазу.

7. Одељења Социјалне Политике имају се преселити са г. Радишићем на III спрат старе зграде у ова одељења, Југовића бр. 1 — а Сиротињско Одељење у Дом Стараца на Врачару.

8. — Канализација остаје у својим одељењима.

9. — Водовод остаје у својим одељењима, с тим да испразни две собе.

10. — Санитет остаје у својим одељењима.

11. — Одсек за пензије пресељава се из зграде у Узун Мирковој ул. у једну собу II спрата старе зграде, која је сада празна.

12. — Таксено Одељење пресељава се у Југовића ул. бр. 1 у одељења где се налази експропријација и два одељења где је била Социјална Политика.

13. — Контрола Прихода пресељава се из Узун Миркове улице у партер старе зграде у Југовићевој улици бр. 1.

14. — Лабораторијум Управе Трамваја и Осветљења пресељава се у зграду Узун Мир-кова ул.

15. — Месна Контрола пресељава се из партера зграде у Узун Мирковој улици на II спрат у одељење где је био Економат.

16. — Економат повлачи се у одељење где је била Штедионица и соба до ње.

17. — Финансиска Управа са архивом пре-лази у собу где је био Шеф Мерине.

18. — Главно Књиговодство Управе Трам-ваја и Осветљења пресељава се где је била архива Финансијске Управе.

19. — Рачуноводство Управе Трамваја и Осветљења пресељава се где је била Месна Контрола и Таксени Одсек — парте зграде у Узун Мирковој улици.

Ову наредбу има да изврши Управник Оп-штинских Добара г. Милорад Богдановић а сва одељења означена у овој наредби ставиће потребан број послуге и особља како би се наредба у потпуности извршила.

За неизвршење ове наредбе шефови оде-љења биће одговорни.

За председника
Београдске Општине
Подпредседник,
Војислав Зајина

Извршење наредбе о сеоби

Ова наредба Суда о сеоби одељења извр-шена је у одређеном року у потпуности.

Објава

грађанима за набавку канти за изношење сметлишта

Суд Општине Града Београда објав-љује свима сопственицима кућа у реону улица: Душанове, Видинске, Гробљанске, делом Краља Александра, до Синђели-ћеве, Милешевске, Војводе Драгомира, Ново-пазарске, Соколске, Мачванске, Браничевске, Катанићеве, Крушодолске, Милоша Поцерца, Зрињскога, Дурми-торске, Милоша Великог, Дринске, Са-рајевске, Немањине, Кара-Ђорђево, па Кнез Михаиловим Венцом до Душанове, да у року најдаље до 1. јула 1929. год. набаве и у својим кућама на лако при-ступачним местима поставе у довољном броју канте од поцинкованог лима, не-мачког типа, за изношење сметлишта.

Тип ових канти може се видети у Оде-љењу за Одржавање Чистоће на Трка-лишту.

Ко од сопственика не буде до одре-ђеног рока набавио канте, обуставиће му се износ сметлишта и воде.

Ближа обавештења тражити у Оде-љењу за Одржавање Чистоће, или на тел. Бр. 14-46.

Из суда Општине Града Београда на дан 16. априла 1929. године АБр. 8466.

Грађанима Београда.

На почетку грађевинске сезоне, а пред доношењем новог Грађевинског Закона за Београд, Суд Општине сматра за по-ребно да грађанима скрене пажњу на следеће:

1.— С обзиром на скоро доношење новог Грађевинског Закона, и докле се не утврди регулација и за део ван реона,

Грађевински Одбор неће примати молбе са плановима, нити се пре утврђивања регулације може дозволити зидање.

2.— Никакве преправке ни зидање нових зграда не сме се вршити без одобрења Београдске Општине, јер у противном ће сопственик по чл. 158а измена и допуна Закона о Општинама бити кажњен са 10% процењене вредности целокупне грађевине с тим, да му се и грађевина одмах о његовом трошку поруши.

Исто тако казниће се, као саучесници, и предузимач и мајстори који зидају такву грађевину.

3.— По чл. 10. Грађевинског Закона сопственик грађевине дужан је Општини да пријави почетак зидања као и име предузимача.

Сопственик који ово пропусти да учини, биће кажњен сходно Грађевинском Закону; сем тога, неће се узимати у поступак молбе за преглед зграда чији почетак зидања није благовремено пријављен.

4.— Да се не би сасвим изгубила успомена на стари Београд, умољавају се сопственици имања, који руше старе зграде ради подизања нових, да Грађевинском Одбору са планом нових зграда подносе и фотографије оних које се руше.

Абр. 8737 од 20-IV-1929. год. од Суда Општине Београдске.

Продаја

ситне стоке за ускршње празнике

Према наређењу Суда Општине Београдске Ф. У. Бр. 13754 од 22-IV-1929. стока за овогодишње ускршње празнике

продаваће се, поред Марвеног Трга, још и на пијацама Смедеревског Ђерма и Бајлонове Пијаце.

Продаја ће се вршити 2., 3. и 4. маја од пет часова изјутра до 18 часова по подне.

Организацију за ову продају извршиће Пијачно Одељење са Таксеним Одељењем Београдске Општине.

Позивају се сопственици паса

Позивају се сви сопственици паса у Београду, да до 15. маја т. г. пријаве Таксеном Одсеку Општине Београдске Узуи-Миркова ул. бр. 1. и плате таксу за држање паса.

Општинска такса за све врсте паса је:

Годишње	Динара 100.—
За пријаву	3.—
За марку	9.—
Свега динара год.	112.—

Поред ове таксе Општина за рачун Београдске Области наплаћује обласну таксу за држање паса и то:

Лукузних паса	Динара 100.—
Ловачких	20.—

Од сопственика паса, који до одређеног дана не би поступио по овој наредби, одузеће се ипето, а такса на основу чл. 52. Закона о Таксама наплатиће се у троугубом износу.

Претплатницима „Општ. Новина“

Позивају се сви претплатници „Општинских Новина“ да своје дужне претплате положи Таксеном Одсеку Општине Београдске најдаље до 15. маја т. г.

Ко до тог дана не измири дужну претплату, неће даље добијати лист.

Администрација
„Општинских Новина“

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

Слободан Ж. Видаковић

Борба против туберкулозе у Београду

Туберкулоза је најизразитија социјална болест. За то и борба противу ње мора да носи претежно социјални карактер. Када је ова основна истина утврђена, почела је у свима културним државама организована борба противу туберкулозе. И двадесет година енергичне и систематске борбе учиниле су да се проценат обољења од туберкулозе, као и проценат умирања од ње смањи за добру трећину.

Главну улогу у овој борби има да води држава, као највиши представник националне заједнице, и као нека врста високог егзекутора колективне воље. Али у великим људским центрима, као што је Београд, лавовски део у овој борби припада и Општинама.

Некада се мислило да та борба улази у искључиви део рада медицинских ауторитета; да нас напротив опште је уверење да она саставља битан елемент комуналног програма; и да су у тој ужасној и крвавој борби противу ње, која гута годишње више жртава него цео светски рат — недовољна индивидуална медицинска средства, него да се борба има развити на свима пољима социјалне и комуналне делатности, почевши од јавне пропаганде па до подизања диспансера и санаторијума.

Код нас се тек у последње време осећа акција на сузбијању туберкулозе, и што је најглавније, та акција има врло често обележје личне иницијативе.

Пре свега Београд нема свога санаторијума за туберкулозне, нема довољно диспансера, нема довољно болничких постеља. Без довољно диспансера не може се знати кретање ове кобне болести. Идеално би било да сваки кварт, нарочито они периферијски, где сиротиња и ђаци станују, треба да има свој диспансер. За 230.000 Београђана, од којих сваки по стручној лекарској мишљењу или је носио или носи туберкулозну клицу у телу, треба најмање два санаторијума.

За Финску, малу али културну северну земљу, каже се да има преко 20.000 језера и још толико санаторијума. Разуме се, они су за болесне странце, јер Финци не болују од туберкулозе! А ми, који имамо једва десетак језера, немамо

чак ни пет санаторијума у целој земљи од близу 13,000.000 становника.

Зато се питање подизања санаторијума намеће као једно најважније питање из области социјалне политике.

Ми смо навикли да нас фрапирају само цифре. И кад кажемо да смо у великом рату изгубили преко 250.000 жртава, које је однео рат или на бојном пољу, или покосиле страшне епидемије — онда нам се кожа пајежи! Али шта би се рекло кад би нам правилно вођена статистика открила да смо од Балканског Рата до данас изгубили преко 350.000 жртава од туберкулозе, а то је више него што смо изгубили у свима ратовима укупно!!

Разуме се да ни пропаганда у борби противу туберкулозе, као ни диспансери са санаторијумима, не могу да искорене ову паклену болест, чији је корен дубоко усађен у само социјално тело данашњег друштва. Они могу много, али још не и све. Треба појачати општу исхрану сиротињских крајева, ублажити економску беду, подићи здраве станове, порушити сиротињске колоније, које су постале легло туберкулозе.

Ради свих ових момената, желети је да Општина Београдска успешно среди своје финансијске прилике, и онда се пуном акцијом баци и на извођење ових великих комунално-социјалних проблема.

И када се онда на једном овако широком фронту поведе снажна, истрајна и добро организована борба противу ове социјалне болести, Београд ће престати да носи незавидан реноме туберкулозне вароши, него ће бити исто толико здрав, колико је и природно леп!

Говор статистичких цифри

После увода о борби противу туберкулозе Београда пружамо ово неколико карактеристичних статистичких закључака Београдског Анти-туберкулозног диспансера:

Приближан број туберкулозних у нашој земљи износи око милион, по неким статистикама и више. То значи да сваки десети или дванаести наш држављанин болује од туберкулозе. При-

ближаи број болесника од туберкулозе у Београду износи тридесет хиљада, а годишње умире од ње око три и по хиљаде. Није претерано кад кажемо да је сваки седми Београђанин туберкулозан!

Инфекција овом болешћу бива најчешће у детињству и то у колико раније у толико горе по дете.

По једној последњој немачкој статистици утврђено је:

у 1. год. зарази се	5%	деце, од тога умре	80%
у 2. " " "	12%	" " " "	21%
у 3—4 " " "	32%	" " " "	21%
у 5—6 " " "	33%	" " " "	20%
у 7—10 " " "	47%	" " " "	7%
у 11—14 " " "	56%	" " " "	6%

Из овога видимо да проценат заразе расте са годинама, док проценат умирања опада са годинама!

Деца се заразе туберкулозом понајчешће од својих родитеља или укућана. Код деце се туберкулоза јавља најчешће у трахео-бронхијалним жлездама (плућне жлезде) или као скрофулоза (која није права туберкулоза али стоји у извесној сродности с њом) или као туберкулоза трбушних жлезда, трбушне и плућне марамице, моздане опне, костију, зглобова, коже, или као општа милијарна туберкулоза целог организма, а тек при крају детињства сретнемо и по који случај плућне туберкулозе код деце.

По једној предатној статистици на 100 хиљада становника умирало је од туберкулозе:

у Риму	125,8
у Букурешту	428,1
у Паризу	330,6
у Прагу	382,5
у Бечу	271,0
у Варшави	250,1
у Штокхолму	234,5
у Берлину	178,6
у Атини	251,2
у Београду	865,0

Значи да је тада, пре двадесет година, Београд стајао два пута горе од најтуберкулозније престонице т. ј. од Букурешта!

Државни Антитуберкулозни Диспансер у Београду годинама се бори против туберкулозе. Смештен у једној неугледној бараки на Зеленом Венцу, он са оно мало особља врши један велики посао. За непуних осам година рада извршио је преко 30.000 консултација. Око петнаест хиљада лица је прошло кроз ову установу тражећи савета и лека. Кроз Диспансер је прошло око 5.019 туберкулозних Београђана и то 3.707 (74,1%) од плућне туберкулозе а 1.306 (25,9%) од туберкулозе других органа. Ту долазе:

костију и зглобова	176	(3,5%)
жлезда и скрофулоза	696	(13,8%)
грла	23	(0,45%)
плућне марамице	322	(6,4%)
трбушне марамице	33	(0,6%)
коже	34	(0,7%) и т. д.

Од туберкулозе плућа боловало је 1532 мушких (41,4%), женских 1681 (45,3%) и 494 (13,3%) деце.

Проба са туберкулином (Пурке) извршена је 2065 и то 1225 са позитивним и 840 са негативним резултатом. Исплувака прегледано 3324, и код 802 су пађени Кохови бацили.

Код 5613 болесника је утврђено да не болују од туберкулозе већ од других болести органа за дисање, а 2400 болесника је патило од других болести других органа, док је било преко 1100 лица која су била здрава, али су сумњала у своје здравље и дошла да консултују лекаре.

Болесници су лечени:

Лековима	5067 лица	(6945 пута)
Туберкулином	303 лица	(3988 пута)
Инјекцијом Арсена	1815 лица	(25.414 пута)
Ултра-виолет. зрацима	2858 лица	(25.955 пута).

Затим се диспансер обраћао околини и породици болесника преко својих сестара походила. Сестре су извршиле 7389 посета по становима болесника.

Анкетом смо утврдили да је од 2777 туберкулозних болесника свега њих 437 (15,6%) имало засебну собу а 2337 (94,4%) није имало засебне собе. Од ових опет засебне постеље је имало 1662 (60,4%) а без засебне постеље је било 675 (24%) болесника. То значи да у Београду једна четвртина болесника спава у истој постељи са здравима, а 60% болесника је спавао у истој соби са здравима! Па ето како се преноси туберкулоза у Београду! Туберкулозних породица са по једним болесником било је 2004, а са више болесника 1. 775. Туберкулозних породица са једном собом било је 2018, са по две собе 394, а свега 362 са више соба,

Из овога видимо како су у породицама Београдским болесник и здрави у блиском контакту.

Од 3124 станова у којима живе туберкулозни свега је 1304 (41%) имало плуваонице, док је 1820 (59%) станова било без плуваоница. То значи да је 59% туберкулозних Београђана плувало по поду у својим рођеним становима, а већ по улицама плује и онај остатак до сто процената.

По годинама болесника нашли смо:

Године	Болесници	Проценат
0—1	3	0,05%
1—10	138	2,7%
10—20	622	12,4%
20—30	1547	30,8%

30—40	1439	28,7%
40—50	799	15,9%
50—60	319	6,3%
60—70	146	2,9%

Процент оболевања расте до 30—40 године, а навише болесника је између 20 и 30 године (30,8%).

По занимању нашли смо:

Занимање	Број болесних	Процент
1. Домаћине	1061	21,1%
2. Бака и деце	1002	20,0%
3. Заплатија	742	14,7%
4. Радника	549	10,9%
5. Чиновника	410	8,1%
6. Студената	330	6,4%
7. Земљорадника	207	4,1%
8. Трговаца	205	4,0%
9. Служитеља	200	3,9%
10. Осталих	307	6,2%

Највећи број наших пацијената било је међу домаћицама, ђацима и децом.

По Квартовима нашли смо овакво стање:		
Кварт	Болесника	Процент
Варошки	164	3,2%
Теразиски	184	3,7%
Савамаалски	662	13,2%
Дорћолски	546	10,9%
Палилулски	1026	20,4%
Врачарски	1194	23,8%
Сењак	55	1%
Топчидер	358	7,1%
Чукарица	13	0,3%
Околина	228	4,5%
Ван Београда	583	11,6%

Дакле највише туберкулозе је у Врачарском и Палилулском Кварту а најмање у Теразиском и Варошком.

Рад диспансера се даље састојао у помагању туберкулозних и њихових породица. Издато је:

Топломера 901, пљувачница 1258, лекова 6945, одећа и постељних ствари 600. Осим овога многобројне књиге које су у циљу антитуберкулозне пропаганде писали лекари диспансера.

У диспансеру раде само 2 лекара и 4 сестре.

ДРАГИША ЛАПЧЕВИЋ

Комунална брига око периферије

Општина Београдска узела је на себе прву бригу око снабдевања периферије. До сад је потпуно извршила свој задатак око снабдевања периферије осветљењем, које грађани плаћају. Даље, дата је вода једном делу становништва, а без воде је остао доста знатан број, који се служи врло ризичним бунарима. На послетку је пружен трамвај од Славије до врха Вождовца а тако потребна веза која би ишла од Мостара до врха Душановца, тек је музика будућности. Међутим, та би пруга била од огромнога значаја и за путнички и за теретни саобраћај. У даљим перспективама она би везивала Топчидер, преко Душановца, крај са кланицом.

Али би, и без тога било потребно ма колико ову периферију уредити, која, иначе, има све природне услове за пун развитац и за пуно здравље.

Потребно је испунити најнеопходније услове за напредак овога краја и за становништво које пропада у нечу-

веним недузима. Ту у првом реду мислимо на подизање колико толико сношљивог саобраћаја. Данас је и Вождовац и Душановац, и све попречне улице једна непролазна мочвара и блато, ма колико кише да падне. Ма колико кише било, створи се једно бесконачно блато, да се из њега изићи неможе.

Први је услов варошкога живота, да се изгради саобраћај улицама, да се добије вода, да се изгради освеђење и да се подигне трамвајски саобраћај. Тек са тим настаје прави варошки живот, а после тога долазе и друге потребе, међу које и канализација не долази на последње место.

Иначе без тога је многобројно становништво, које сад на Вождовцу, Душановцу и другим периферијским крајевима живи, у правој очајању, поглавито са непроходних друмова и других оскудица, о којима може бити још речи у коме другом чланку.

Комуналне занимљивости широм света

Пећ за сагоревање варошког ђубрета

Пећ за сагоревање варошког ђубрета у Глазгову представља последње савршенство технике за искоришћавање варошког ђубрета. Град се свакога јутра на најбржи и најрационалнији начин ослобађа кујнских отпадака и органских материја, и све се то слаже далеко ван вароши, где се налази та нова општинска пећ. Два огромна електро-магнета својом страховитом снагом привлаче из ђубрета сва метална тела, одатле их две механичке пресе од по шездесет тона пресипу у огромне табле, које се доцније преливају у ливнице. Остали остаци се пресују и сагоревају, развијајући приликом сагоревања огромну снагу, која се искоришћава за индустријски погон, електрификацију и осветљење.

Пулверизовано ђубре употребљава се у пољопривреди за ојачавање земљишта.

У Немачкој се сагоревање ђубрета не врши до краја, нити се оно претвара у прашину (шпео) него се додавањем битуменозних елемената ствара одлична згура, често доста кристална, светла, као базалт, која се дивно искоришћује за калдрисање, јер цигле од ње не стварају никакву прашину.

Погребни ауто

У Милану у последње време све више погребни ауто замењује стара мртвачка кола са коњском запрегом. Сада је тако и општина миланска увела у употребу те погребне аутомобиле.

И ако су погребна кола ушла већ у традицију готово свих европских народа, свечана и тужна у исто време, млтава и скрушено болна као и Бетовенов посмртни марш — ипак је ауто

у многим варошима Италије, нарочито у Милану, потпуно истиснуо стара погребна кола, те сада и погреб личи на поворку свадбених ауто, само с том разликом што место белих пешкира, долазе приликом крпелица.

Пораст Тел Авиве, јеврејске Атине.

Ова цветна варош, која личи на један диван и живописан врт, основана је 1909. године од стране Јевреја. Данас броји 45.000 становника. Пре десет година имала је само 3000. За последњу деценију она је порасла за 42.000 душа.

Овако чисто невероватно и гигантско раширење вароши није забележено чак ни у Америци!

„Парк Грант“ у Чикагу

Довршени су и последњи радови у новом чикашком парку Гранту. У њему су нашли места уметнички радови најславнијих светских уметника, као Марсела Лоају-а и нашег славног Менштровића. Стотине милијона долара утрошено је да се овај дивни парк украси онако како то жеље чикашких грађана и њихове општинске управе траже.

За бољу воду

У Америци свака варош труди се да примени последње проналаске технике и хемије ради добијања што здравије и питкије воде.

Док Њу-Јорк, који ипак као најјача културна резиденција, предњачи градовима Савезних Држава за пурификацију воде, употребљава хлор, догле неке вароши за ту циљ употребљавају креч и рекарбонизацију, тврдећи да ће она боље унети и очистити све органске материје него хлор, кога треба употребљавати само у најмањим количинама, јер убија укус воде.

Службени огласи

Набавка летњег и зимског одела за трамвајско особље

Управа Трамваја и Осветлења у Београду расписује прву оферталну лицитацију за набавку 500 ком. гарнитура летњег одела (блуза, панталоне и капа) и 100 ком. гарнитура зимског одела (шињел, блуза, панталоне и зимска капа) за трамвајско особље на дан 20. маја 1929. године у 11 часова пре подне у Управи.

Уз понуду се мора положити кауција од 10% односно 20% за стране понуђаче од укупне понуђене цене, и то у готовом новцу, гарантном писму какве веће Банке које мора бити регистровано у Министарству Финансија или државним папирима.

Кауција се полаже најдаље до 10 часова пре подне т. ј. пре лицитације.

Услови се могу добити сваког радног дана од 8—12 час. пре подне и 3—6 час. по подне у Економату Управе Трамваја и Осветлења.

Из Економата Управе Трамваја и Осветлења ТУБР. 1838 од 29. априла 1929. год. у Београду.

Личитације за набавку угља

Управа Трамваја и Осветлења одржаће на дан 16. маја о. г. оферталну личитацију за набавку.

57.000 вагона лигнита, и

38.000 „ мрког угља за потребе Централне

Услови се могу добити у Економату Управе Т. и О. сваког радног дана од 8 — 12 и 3 — 6 часова.

Из Управе Трамваја и Осветлења УБр. 6696/29 од 23. априла 1929 год.“

Оглас

за набавку 10.000 куб. мет. дрва

На дан 29. Маја 1929 године у 10 часова пре подне одржаће се у Економату Београдске Општине I офертална личитација за набавку 10.000 кубних метара дрва а за потребу основних школа и Општинских надлежства и Установа.

Услови за ову набавку могу се добити у Економату Београдске Општине сваког дана од 8 — 12 пре подне и од 3 — 6 по подне.

ЕБр. 2416. Из Суда Општине Града Београда од 22-IV-1929 г.

Оглас

За издавање под закуп износ фекалија у реону Београда

На дан 28. Маја 1929 године у 10 часова пре подне одржаће се у Економату Београдске Општине I ефертална личитација за издавање под трогодишњи закуп износ фекалија у реону вароши Београда.

Оферти морају бити снабдевени са 100.— динара државне таксе и 3 динара у готову на име Општинске таксе.

Услови за ову личитацију могу се добити у Економату Београдске Општине сваког радног дана од 8 — 12 часова пре подне и од 3 — 6 часова по подне.

ЕБр. 2417 Од Суда Општине Београдске од 22-V-1929 године.

ШТАМПАРИЈА
»ДОМ МАЛОЛЕТНИКА«
БЕОГРАД
Краљева Марка улица 9
Телефон 47-35